

The Future Report

Perspectivetele tinerilor din
România asupra tehnologiei.

2026

Google

Cuvânt înainte

de Elisabeta Moraru

Country Director Google Romania

La Google, credem că înțelegerea și sprijinirea tinerilor în navigarea lumii digitale este esențială.

Ascultarea părerilor tinerilor, experiențelor și provocărilor lor sunt cheia îndeplinirii acestei misiuni. De aceea am colaborat cu Livity, o agenție independentă de consultanță pentru tineri, pentru a realiza The Future Report, un proiect de cercetare aprofundată care a consultat peste 6.000 de adolescenți din Regatul Unit cu privire la viața lor digitală.

Raportul arată o generație curioasă, care gândește critic și îmbrățișează cu entuziasm noile tehnologii. Ilustrează de ce, alături de sprijinul educațional, familial și școlar, companiile de tehnologie trebuie să joace un rol important și activ în implementarea siguranței în designul produselor și al funcționalităților acestora.

De aceea avem o abordare axată pe funcționalități când vine vorba de siguranță, ancorând dezvoltarea produselor noastre în protecții structurale care asigură că platformele noastre sunt mai sigure și în mod implicit și prin design. În cazul produselor AI, integrăm direct în produsele noastre de tip chatbot funcții stricte de siguranță a conținutului, pentru ca aceste spații de conversație să rămână sigure, transparente și adecvate vârstei utilizatorilor mai tineri. Similar, construim spații adaptate vârstei în cadrul serviciilor noastre și ne îmbunătățim constant

abordarea, ca în cazul recentelor „experiențe supravegheate” YouTube pentru cei sub 18 ani sau al timer-elor integrate pentru Shorts. Pe lângă aceste bariere de protecție de bază, instrumentul nostru Family Link oferă controale suplimentare flexibile pentru părinți, pentru a gestiona timpul pe ecran și conținutul pe toate dispozitivele. Alături de aceste măsuri de protecție a produselor, programe precum Be Internet Legends, Be Internet Citizens și Meet LEO dotează adolescenții și părinții cu competențe esențiale de educație digitală, gândire critică și siguranță online. De asemenea, investim în inițiative de educație digitală în domeniul AI, inclusiv Experience AI și Super Searchers, care încurajează implicarea critică cu AI iar aceste inițiative sunt livrate în parteneriat cu Parent Zone, participarea ajungând la peste 10 milioane de persoane sub 18 ani din Regatul Unit din 2018.

Ascultând vocile lor și recunoscând experiențele variate ale adolescenților, dobândim o înțelegere mai profundă a provocărilor cu care ei se confruntă și a oportunităților de a construi un viitor digital mai bun, în care toți tinerii să poată prospera. The Future Report oferă un roadmap clar pentru companiile de tehnologie, reprezentanți politici, societate, educatori, părinți și tineri pentru a colabora în vederea atingerii acestui obiectiv. Pe măsură ce continuăm să ne evoluăm munca, vom reflecta asupra acestor perspective pentru a continua progresul spre o lume digitală care să-i responsabilizeze, protejeze și respecte pe tinerii de astăzi.

Cuprins

04

Rezumat Executiv

09

Metodologie

12

1 AI, Creativitate și Învățare

- 1.1 Prezentare generală
- 1.2 Utilizarea AI
- 1.3 AI & Învățare
- 1.4 AI & Creativitate
- 1.5 'A discuta cu AI ca și cum ar fi un prieten'

27

2 Încredere și Calitatea Informațiilor

- 2.1 Prezentare generală
- 2.2 Evaluarea credibilității informațiilor
- 2.3 Verificarea informațiilor online
- 2.4 AI & Încrederea

34

3 Descoperire, Conexiune și Învățare

- 3.1 Prezentare generală
- 3.2 Beneficiile prezenței online pentru adolescenți
- 3.3 Descoperirea de noi interese și pasiuni
- 3.4 Cunoașterea de sine și a lumii din jurul lor
- 3.5 Conținutul video ca instrument educațional
- 3.6 Învățare personalizată

48

4 Bunăstare și Sprijin pentru Adolescenți

- 4.1 Prezentare generală
- 4.2 Utilizarea instrumentelor tehnologice pentru sănătate
- 4.3 Gestionarea obiceiurilor și siguranța în mediul online
- 4.4 Părinți, tutori și adolescenți care cresc împreună online

65

5 Viitorul

- 5.1 Prezentare generală
- 5.2 Adolescenții vor să fie auziți și implicați
- 5.3 Adolescenții își doresc experiențe sigure și adecvate vârstei
- 5.4 Tehnologia pentru un viitor mai bun

73

Recomandări

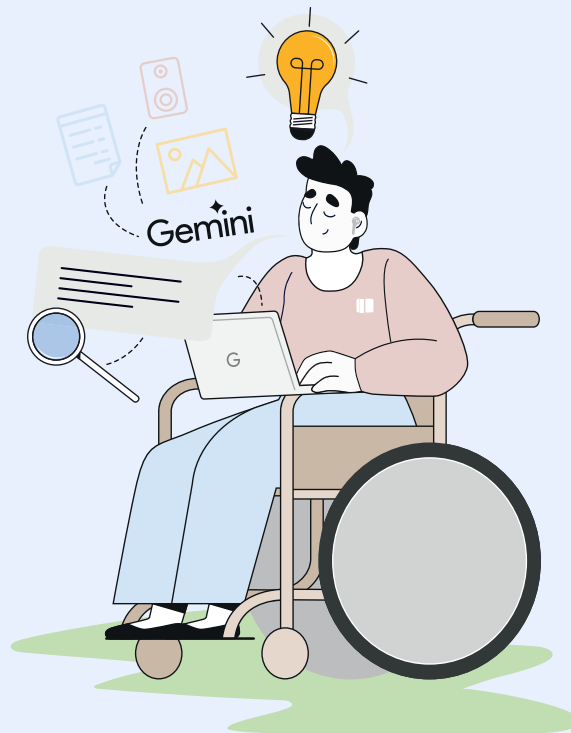
76

Mulumiri

Rezumat Executiv

The Future Report Romania 2026 explorează modul în care adolescenții din România interacționează cu tehnologia, inteligența artificială și cum își petrec timpul în online.

Pe baza unui sondaj realizat cu 1.000 de adolescenți și a unei cercetări calitative aprofundate, rezultatele arată o generație cu încredere digitală, curioasă și atentă la rolul pe care tehnologia îl joacă în viețile lor. Tinerii văd tehnologia ca pe un instrument important pentru învățare, descoperire, creativitate și conectare, recunoscând totodată importanța menținerii unui echilibru, a gândirii critice și a protejării propriei stări de bine.

Inteligența artificială a devenit o parte obișnuită a vieții adolescenților. Tinerii folosesc AI în mod regulat pentru a-și face temele și ca ajutor în activitatea școlară (49%), pentru a înțelege concepte dificile (42%), pentru a descoperi noi interese sau abilități (29%*) și pentru a-și dezvolta creativitatea (64%**). În loc să vadă AI ca pe un înlocuitor al învățării, majoritatea adolescenților o descriu ca pe un instrument care îi ajută să învețe mai eficient, personalizându-le experiența de învățare (44%) și ajutându-i să învețe în propriul ritm (42%). În același timp, sunt conștienți de riscurile dependenței și subliniază importanța menținerii gândirii independente, a efortului propriu și a creativității umane.

Cercetarea evidențiază niveluri ridicate de educație digitală în rândul adolescenților români. Majoritatea pun în mod activ la îndoială fiabilitatea informațiilor pe care le întâlnesc online (76%), folosind strategii precum verificarea încrucișată a mai multor surse (50%), consultarea adulților de încredere (47%) și evaluarea credibilității (52%). Deși apreciază AI ca sursă de idei și informații, recunosc provocările tot mai mari generate de dezinformare, conținut manipulat și media din ce în ce mai sofisticată generată de AI.

Tehnologia joacă, de asemenea, un rol semnificativ în a-i ajuta pe tineri să descopere noi interese, să învețe despre lumea înconjurătoare și să construiască conexiuni autentice. Adolescenții folosesc în mod regulat platformele online pentru a explora hobby-uri (38%), a accesa conținut educațional (34%), a urmări știri de actualitate (36%) și a păstra legătura cu prietenii și familia (39%). Mulți au descris cum experiențele online le-au îmbogățit perspectiva asupra lumii, le-au provocat stereotipurile și i-au ajutat să-și dezvolte empatia și deschiderea față de oameni din medii diferite.

*'oarecum de acord' sau 'complet de acord'

**'oarecum' sau 'în mare măsură'

Rezultatele arată că adolescenții români navighează în mod activ tensiunea dintre beneficiile și provocările vieții digitale. Deși mulți recunosc că petrec mai mult timp online decât și-ar dori (46%), ei demonstrează și o capacitate considerabilă de a-și gestiona starea de bine digitală prin limite autoimpuse, precum limitele de timp pe ecran (30%), hobby-uri offline (27%) și timp petrecut cu prietenii și familia (35%). În general, se simt încrezători în capacitatea lor de a fi în siguranță online și se bazează din ce în ce mai mult pe propriul discernământ pe măsură ce cresc, continuând totodată să aprecieze sprijinul adulților atunci când este nevoie.

Privind spre viitor, tinerii își doresc un viitor digital care să pună pe primul loc starea de bine, transparența și încrederea. Aceștia cer o protecție mai bună a datelor personale, etichetarea mai clară a conținutului generat de AI, sisteme AI mai transparente în procesul de gândire și tehnologii care să sprijine învățarea, creativitatea și potențialul uman. De asemenea, vor ca vocile lor să fie auzite în deciziile privind tehnologiile pe care le folosesc, considerând că tinerii ar trebui să joace un rol mai activ în modelarea mediilor digitale care le influențează viața.

Adolescenții nu sunt doar utilizatori de tehnologie, ci participanți activi și arhitecți ai viitorului.

Recomandările raportului subliniază necesitatea colaborării între companiile de tehnologie, cei care au putere de decizie, educatori, părinți și societate pentru a crea experiențe digitale sigure, inclusive, care valorifică și sunt adaptate nevoilor tinerilor, asigurând că toți adolescenții pot beneficia de oportunitățile oferite de tehnologie, fiind totodată pregătiți să navigheze riscurile acesteia.

Ascultarea lor și colaborarea cu ei sunt esențiale pentru construirea unei lumi online sigure, inclusive și concepute pentru starea de bine.

01

Asigurați experiențe online adecvate vârstei.

Concentrați-vă pe nevoile de dezvoltare în continuă schimbare ale tinerilor pe măsură ce navighează spațiile digitale, asigurând că mediile sunt adaptate pentru a le sprijini starea de bine în diferite etape de maturitate pe parcursul creșterii lor.

02

Recunoașteți importanța accesului la tehnologie pentru beneficii educaționale, sociale și culturale.

Asigurați-vă, în special, că tinerii defavorizați au acces egal la învățare, descoperirea de lucruri noi și comunități de sprijin pentru a prospera în afara școlii.

03

Concentrați-vă pe soluții de design la nivel de funcționalități.

Îmbunătățiți starea de bine a utilizatorilor tineri și integrați măsuri de protecție direct în arhitectura produsului – acestea ar putea include ‘persona protection’ pentru chatboti, setări ‘safe by default’, instrumente personalizabile pentru echilibrul digital, monitorizarea ‘screen time’ obligatorie și restricții privind anumite funcționalități.

04

Consolidați educația digitală în AI și media.

Îmbunătățiți înțelegerea tehnologiilor AI tradiționale și emergente, ajutând utilizatorii să identifice conținutul generat de AI, promovând competențele de educație digitală și media, gândire critică și reducând decalajele socioeconomice în accesul la aceste competențe.

05

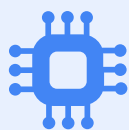
Sprijiniți responsabilitatea comună pentru siguranța online.

Consolidați colaborarea astfel încât companiile de tehnologie, actorii cu putere de decizie, educatorii și părinții să poată juca fiecare un rol în crearea unor experiențe digitale sigure și valorificatoare pentru tineri, atât astăzi, cât și în viitor.

Perspectivile adolescenților din România prezentate în The Future Report evidențiază domeniile cheie în care reprezentanții guvernului, industriei și societății pot colabora pentru a sprijini experiențe digitale pozitive, mai sigure și valorificatoare pentru tineri.

Aceste domenii cheie se concentrează în jurul următoarelor principii de bază:

Companii de tehnologie

- Dezvoltați instrumente și măsuri de protecție adaptate vârstei
- Extindeți finanțarea pentru resurse educaționale (în special pentru grupurile dezavantajate)
- Dezvoltați AI în mod responsabil, cu măsuri de protecție clare și transparente

Reprezentanți politici

- Stabiliți reglementări unitare și standarde internaționale
- Integrați educația AI și gândirea critică în programe școlare
- Promovați programe care să îi ajute pe părinți să își sprijine copiii online

Educatori/ societate

- Implicați și sprijiniți părinții prin indicarea resurselor disponibile de educație digitală și online
- Folosiți resurse educaționale despre AI pentru a ajuta elevii să înțeleagă și să utilizeze AI în mod sigur și responsabil

Părinți/ Tutori

- Mențineți o comunicare deschisă cu copiii despre experiențele lor online și discutați despre obiceiuri sănătoase și strategii de siguranță
- Informați-vă despre instrumentele AI pentru a le înțelege beneficiile și riscurile
- Folosiți controalele parentale pentru a sprijini o implicare online echilibrată și adecvată vârstei

Metodologie

Metodologie

Acest studiu a inclus faze calitative și cantitative:

01

Studiu Cantitativ

Un sondaj cantitativ online a fost completat de 1.000 de adolescenți cu vârste între 16-18 ani.

Eșantionul a fost reprezentativ pentru demografia de gen, socio-economică și regională din România. Cercetarea de teren a avut loc în perioada 31.03.26 – 11.04.26.

02

Studiu Calitativ

În plus, Livity a recrutat 10 adolescenți din România pentru focus grupuri mai aprofundate.

Au fost realizate două focus grupuri, împărțite după vârstă, gen și tipologie. Focus grupurile s-au desfășurat în perioada 18.05.26 – 22.05.26.

Pe lângă filtrarea demografică, participanții la cercetarea calitativă au fost selectați și prin întrebări concepute pentru a asigura reprezentarea în cadrul tipologiilor comportamentale.

Prin recrutarea pe baza următoarelor tipologii diverse, ne-am asigurat că focus grupurile au inclus o gamă reprezentativă de adolescenți care reflectă utilizări tipice ale tehnologiei și perspective variate.

01

Tech Mavens

Sunt de obicei primii care găsesc, folosesc și experimentează orice tehnologie nouă.

Îi învață pe prietenii lor cum să folosească AI, au folosit cu siguranță Google Lens și au opinii ferme. Sunt adesea și gameri înrăiți.

02

Rebels With A Cause

Tineri foarte implicați, cu o perspectivă politică și culturală puternică, sunt liderii de mâine și au multe de spus.

Folosesc tehnologia pentru a cunoaște lumea și pentru a milita pentru cauzele care îi interesează.

03

Culture Seekers

Pentru acest grup, tehnologia este un mijloc, nu un scop – iar scopul este exprimarea creativă.

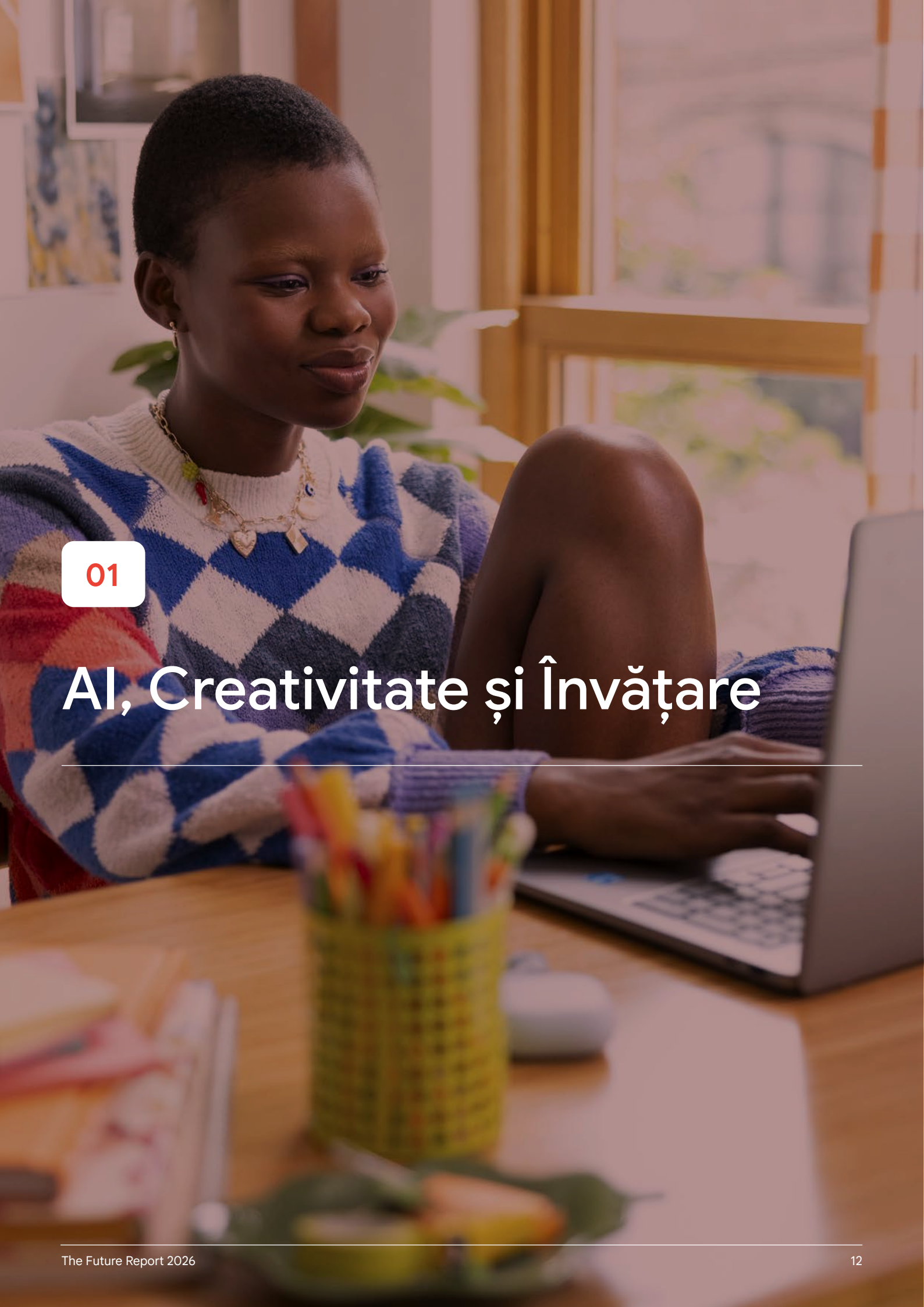
Aceasta poate fi prin muzică, artă, scris sau participare la viața culturală.

04

Kids Next Door

Trăiesc cu tehnologia – nu pentru tehnologie.

Sunt utilizatori ocazionali de tehnologie, ale căror interese principale se află în altă parte.

01

AI, Creativitate și Învățare

1.1

Prezentare generală

Inteligența artificială a devenit un instrument principal pentru majoritatea adolescenților.

Datele indică faptul că 56% dintre adolescenți folosesc AI pentru proiecte creative și 56% îl folosesc pentru învățare zilnic sau aproape zilnic. Această frecvență ridicată de utilizare sugerează că AI nu mai este o tehnologie de nișă, ci o componentă standard a peisajului digital al adolescenților.

Temele și activitatea școlară reprezintă modul de utilizare principală a AI (49%), însă instrumentele AI sunt folosite în scopuri multiple – peste un sfert (26%) le folosesc pentru a scrie texte creative precum cântece, povești și poezii, dar și pentru scopuri mai funcționale, precum verificarea ortografiei și a gramaticii (25%).

Adolescenții apreciază instrumentele AI deoarece le îmbunătățesc înțelegerea, în loc să le ofere pur și simplu răspunsurile. Văd beneficii în capacitatea acestora de a personaliza învățarea, de a explica subiecte complexe în moduri diferite, de a oferi feedback instant și de a face învățarea mai atractivă.

“ Este mult mai ușor să accesezi informații cu AI. Nu mai trebuie să cauți prin 10.000 de site-uri. ”

Andrei, 18 ani

1.2

Utilizarea AI

Majoritatea adolescenților folosesc instrumentele AI pentru învățare și sarcini creative în mod zilnic.

56%

dintre adolescenți folosesc AI creativ zilnic sau aproape zilnic

56%

folosesc pentru învățare mai mult de o dată pe săptămână

“ Cred că aceste instrumente ne fac să gândim diferit, nu mai puțin, pentru că ne provoacă să punem întrebările potrivite. ”

Adrian, 16 ani

“ AI m-a ajutat să învăț să gătesc tot felul de rețete noi, să editez fotografii și să rezolv probleme la informatică. ”

Ioana, 17 ani

Frecvența utilizării AI de către adolescenți în activități creative

Procentul celor care au folosit instrumente AI în ultimul an

Cât de des utilizezi instrumente AI în activitățile tale creative (scris, idei sau soluții noi, creații artistice sau muzică etc.) (dacă e cazul)?

Zilnic / O dată la două zile / De câteva ori pe săptămână / O dată pe săptămână / O dată la două săptămâni / O dată pe lună / O dată la două luni / O dată la 3-6 luni / O dată la 7-11 luni / O dată pe an / Mai puțin de o dată pe an (vă rugăm să precizați în ani) / Niciodată / Acest lucru nu mă afectează

* Răspunsurile 'Zilnic', 'O dată la două zile' și 'De câteva ori pe săptămână' combinate

** Răspunsurile 'O dată pe săptămână' și 'O dată la două săptămâni' combinate

Frecvența utilizării AI de către adolescenți în învățare

Procentul celor care au folosit instrumente AI în ultimul an

Cât de frecvent utilizezi instrumente AI pentru învățare (dacă e cazul)?

Zilnic / O dată la două zile / De câteva ori pe săptămână / O dată pe săptămână / O dată la două săptămâni / O dată pe lună / O dată la două luni / O dată la 3-6 luni / O dată la 7-11 luni / O dată pe an / Mai puțin de o dată pe an (vă rugăm să precizați în ani) / Niciodată / Acest lucru nu mă afectează

* Răspunsurile „Zilnic” și „O dată la două zile” combinate

** Răspunsurile „O dată pe săptămână” și „O dată la două săptămâni” combinate

Aproape o treime, 29%, au fost de acord* că AI îi ajută să descopere activ noi interese sau să dezvolte noi abilități.

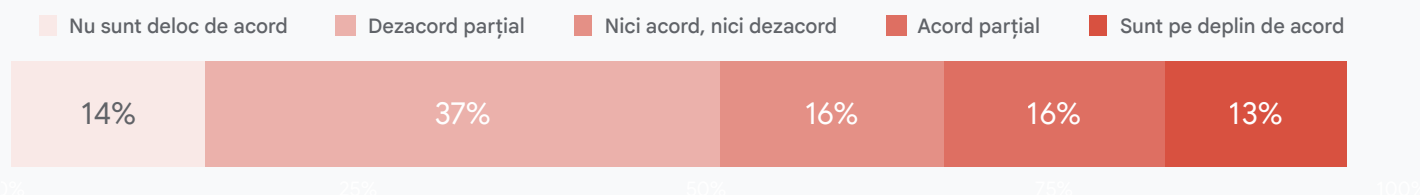
Acest lucru demonstrează că interacțiunile adolescenților cu AI nu sunt pur tranzacționale sau sporadice, ci se dezvoltă și se aprofundează în timp.

“ Internetul și AI m-au ajutat să descopăr noi pasiuni și să învăț abilități pe care nu le aveam acum un an, precum editare foto sau programare. ”

Adrian, 16 ani

Procentul respondenților care cred că instrumentele AI i-au ajutat să descopere noi interese sau abilități

Procentul celor care au folosit instrumente AI în ultimul an

În ce măsură ești de acord sau nu cu afirmația „Instrumentele AI m-au ajutat să-mi descopăr noi interese sau competențe”?

Nu sunt deloc de acord / Dezacord parțial / Nici acord, nici dezacord / Acord parțial / Sunt pe deplin de acord

* Oarecum de acord sau complet de acord

Adolescenții au raportat că au folosit instrumentele AI în ultimul an pentru o gamă largă de activități, inclusiv pentru teme și activitate școlară (49%), pentru a scrie texte creative precum poezii, versuri și povești (26%), ca motor de căutare (25%), pentru verificarea ortografiei și editare (25%), generarea de imagini (23%) și scrierea de cod (20%).

“ M-a ajutat enorm să descopăr domenii noi și să mă întreb ce vreau să fac în viitor. Fără el, nu aș fi putut dobândi aceste perspective. ”

Maria, 16 ani

Procentul adolescenților care folosesc instrumente AI pentru diverse activități

Pentru ce ai folosit instrumentele AI în ultimul an (dacă se aplică)? (Selectează toate variantele care se aplică)

Cercetare pentru temele de casă / Ca să creez opere artistice sau ca să compun muzică / Ca să scriu texte creative cum ar fi poeziile, versurile pentru cântece, povestiri / Ca să învăț o limbă străină / Ca să creez cod pentru un program / Ca să creez un site web sau o prezentare / Ca să desfășor activități școlare / Ca să scriu lucrări academice / Pentru sarcini de bază, cum ar fi listele de lucruri de făcut / Pentru liste de cumpărături / Ca să port o conversație cu AI ca și cum ar fi un prieten / Ca să generez imagini / Ca traducător / Ca să planific activități/evenimente/petrecheri / Ca să verific ortografia și ca să editez / Pentru candidaturi la locuri de muncă/stagiu/carieră / Ca motor de căutare (ca să-mi răspundă la întrebările zilnice) / Altele, vă rugăm să specificați / În ultimul an nu am folosit instrumente AI pentru nimic

*Răspunsurile „Cercetare pentru temele de casă” și „Ca să desfășor activități școlare”

“ Pentru proiecte, nu am timp să cercetez, așa că îi spun să caute și să îmi dea punctele cheie pe care să le includ. ”

Ioana, 17 ani

“ Când mi-am organizat primul eveniment, nu aveam experiență și am folosit AI pentru a învăța pas cu pas ce presupune organizarea unui eveniment. Pot spune că mi-a trezit interesul pentru organizarea de evenimente în general. ”

Mihai, 16 ani

“ AI este un motor de căutare foarte bun. Folosesc des funcția de imagine pentru a-mi spune ce este un anumit obiect. De exemplu, când lucrez la culturile mele de la țară, găsesc o insectă și îl întreb ce pot folosi pentru a scăpa de dăunători sau dacă este dăunătoare pentru plantele mele. ”

Radu, 18 ani

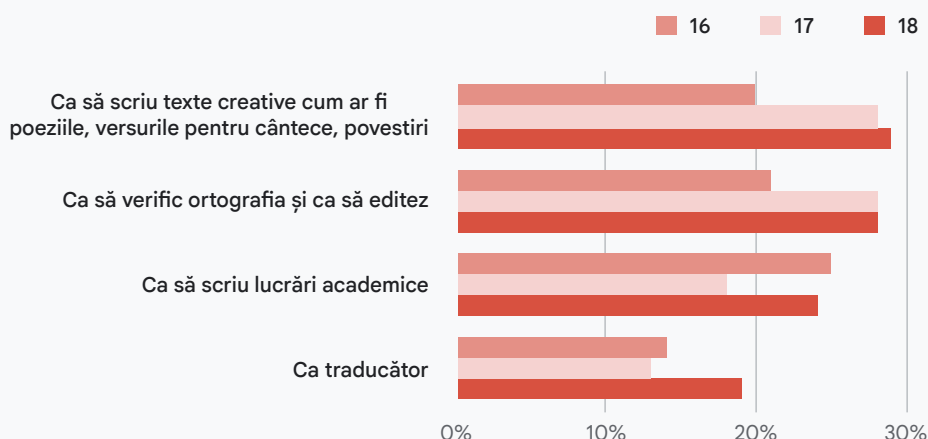
De la sprijinirea activității școlare până la orientarea în carieră, adolescenții menționează utilizări diferite ale AI în funcție de vârstă.

Acolo unde utilizarea diferă între grupele de vârstă, adolescenții mai tineri sunt mai predispuși să folosească instrumentele AI pentru activitate școlară, precum scrierea de lucrări academice (25%), în timp ce adolescenții mai mari citează și utilizări mai diverse, precum scrierea de texte creative de tipul poeziilor, versurilor și poveștilor (29%) și ca instrument de traducere (19%).

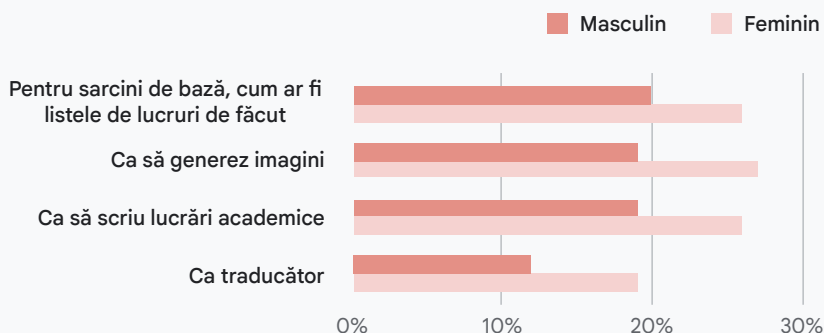
“ Eu uneori, în timpul liber, mai scriu poezii și din cauza anxietății, de obicei nu le dau cuiva să le citească. Îmi e mult mai ușor să cer unui program, să-mi analizeze poezia și să-mi spună exact cum este. Ce aș putea să mai schimb ca să fie măsura exactă, să sune mai frumos, să aibă un ritm mai alert. Și chestia asta mi-a dat mai multă încredere în mine pe parcurs și am dezvoltat cumva skill-ul ăsta. ”

Elena, 18 ani

Diferențe în utilizarea AI între adolescenții de 16-18 ani

Diferențe în utilizare între fete și băieți

Pentru ce ai folosit instrumentele AI în ultimul an (dacă e cazul)? (Selectează toate variantele care se aplică)

Cercetare pentru teme de casă / Ca să creez opere artistice sau ca să compun muzică / Ca să scriu texte creative cum ar fi poeziile, versurile pentru cântece, povești / Ca să învăț o limbă străină / Ca să creez cod pentru un program / Ca să creez un site web sau o prezentare / Ca să desfășor activități școlare / Ca să scriu lucrări academice / Pentru sarcini de bază, cum ar fi listele de lucruri de făcut / Pentru liste de cumpărături / Ca să port o conversație cu AI ca și cum ar fi un prieten / Ca să generez imagini / Ca traducător / Ca să planific activități/evenimente/petreceri / Ca să verific ortografia și ca să editez / Pentru candidaturi la locuri de muncă/stagiu/carieră / Ca motor de căutare (ca să-mi răspundă la întrebările zilnice) / Altele, vă rugăm să specificați / În ultimul an nu am folosit instrumente AI pentru nimic

1.3 AI & Învățare

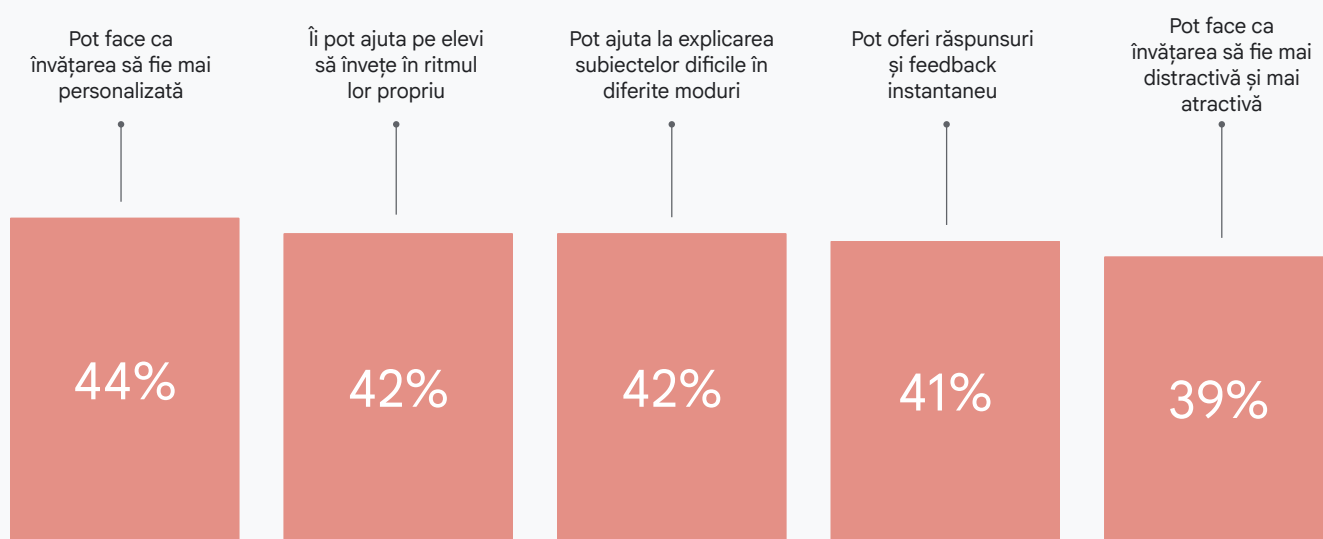
Adolescenții apreciază o gamă diversă de beneficii interconectate care sprijină procesul de învățare, nu doar oferirea răspunsului corect.

Văd instrumentele AI ca fiind benefice pentru că le permit să personalizeze experiența de învățare (44%), îi ajută pe elevi să învețe în propriul ritm (42%), explică subiecte dificile în moduri diferite (42%), oferă feedback instant (41%) și fac învățarea mai atractivă și mai distractivă (39%).

“Folosesc AI pentru teme.”

Maria, 16 ani

Beneficiile utilizării platformelor AI pentru învățare

Ce beneficii (dacă există) consideri că există/ar putea exista în utilizarea platformelor AI precum ChatGPT sau Gemini etc. pentru învățare? (Selectează toate variantele care se aplică)

Pot face ca învățarea să fie mai personalizată / Pot ajuta la explicarea subiectelor dificile în diferite moduri / Pot oferi răspunsuri și feedback instantaneu / Pot face ca învățarea să fie mai distractivă și mai atractivă / Îi pot ajuta pe elevi să învețe în ritmul lor propriu / Altele, vă rugăm să specificați / Nu consider că există/nu văd niciun beneficiu

Adolescenții subliniază beneficiile învățării personalizate și sunt conștienți de riscul utilizării necorespunzătoare.

“ Uneori, când am un volum mai mare de materie, îi cer să îmi creeze niște diagrame pentru a face memorarea mult mai ușoară. ”

Elena, 18 ani

“ Nu cred că AI îmi îmbunătățește învățarea, pentru că te face leneș. Nu mai stai să te gândești singur la probleme. Le rezolvă pur și simplu pentru tine. ”

Mihai, 16 ani

“ Ideea este să îl integrăm în munca noastră, să ne ușureze munca, dar să nu îl lăsăm să ne înlocuiască complet. În momentul în care permitem asta, va apărea o problemă ”

Stefan, 18 ani

“ AI poate reprezenta un punct de plecare pentru un subiect, o sursă de inspirație, ceva care urmează să fie elaborat de mine ulterior. Nu este ceva de copiat cuvânt cu cuvânt și lăsat așa. ”

Elena, 18 ani

“ Eu folosesc AI ca pe o pedala de accelerație. Când făceam chestii din astea logice îmi lua foarte mult timp să înțeleg, pentru că nu m-am priceput niciodată. Și în condițiile astea, AI-ul ar fi putut să îmi explice pas cu pas, efectiv, ca la proști, ca să înțeleg ce trebuie să fac acolo. Și în loc să petrec foarte mult timp chinându-mă să înțeleg așa, puteam să îl rog să îmi explice până înțelegem mai rapid, fără să mă chinui eu să găsesc toți pașii și variantele. ”

Diana, 18 ani

93%* dintre respondenți au raportat că școlile lor au aprobat cel puțin un instrument AI pentru utilizare și au menționat folosirea acestuia în școală pentru a sprijini învățarea.

“ Uneori consider că Chat este un profesor mai bun decât cei din sistemul școlar. Foarte puțini copii la școală vor ridica mâna și vor spune „nu înțeleg”, dar poți spune asta direct lui Chat – nu ai acea rușine de a fi judecat. Este acolo să te ajute. ”

Larisa, 16 ani

“ Am un profesor care folosește AI pentru a predă lecția și cred că va fi foarte ușor pentru noi să creăm profesori-AI cu care să putem învăța într-un mod personalizat. ”

Adrian, 16 ani

“ Folosim AI și în clasă. La matematică și fizică putem aprofunda subiectul studiat. Poate nu am înțeles pe deplin profesorul de matematică, iar aplicația explică mai bine. ”

Gabriel, 16 ani

Procentul adolescenților care spun că școala lor a aprobat utilizarea instrumentelor AI pentru activitatea școlară

Dintre următoarele instrumente AI, care sunt aprobate de școala ta pentru utilizarea în activitatea școlară (dacă este aprobat vreunul)? (Selectează toate variantele care se aplică)

Snapchat / Gemini / ChatGPT / Altele, vă rugăm să specificați / Școala mea nu a aprobat niciun instrument AI / Nu știu sigur / Nu merg la școală

* Inversul răspunsurilor „Școala mea nu a aprobat niciun instrument AI”, „Nu sunt sigur/ă” și „Acest lucru nu mă afectează – nu merg la școală”

Cu toate acestea, unii adolescenți au menționat situații în care utilizarea AI nu este permisă.

“ La școala mea, profesorii nu știu cu adevărat ce este AI – nu îl folosesc. ”

Ioana, 17 ani

“ Nu este un lucru oficial la școală – unii profesori nu ne încurajează neapărat să îl folosim, ci mai degrabă să gândim singuri. Dar uneori am nevoie de el când un profesor nu explică prea bine o lecție. ”

Maria, 16 ani

“ La școala mea cel puțin, toți profesorii sunt împotriva utilizării AI, deși sunt cumva conștienți că îl vom folosi oricum. Dar nu, utilizarea AI nu este încurajată. ”

Elena, 18 ani

“ Profesorii nu și-au exprimat cu adevărat părerile despre AI față de noi, dar când mă pregătesc pentru un test, dacă nu știu o metodă de rezolvare, apelez la AI. Știu că ei îl văd doar ca pe un mod de a copia la teste. Nu văd partea pozitivă. ”

Cristian, 17 ani

1.4

AI și Creativitatea

Peste jumătate (64%) dintre cei care au folosit instrumente AI au raportat că acestea i-au ajutat să își îmbunătățească unul sau mai multe aspecte ale creativității, fie „oarecum”, fie „în mare măsură”.

Iar aprecierea pentru îmbunătățirile aduse creativității crește odată cu vârsta.

Adolescenții care cred că instrumentele AI le-au îmbunătățit creativitatea* în unul dintre următoarele moduri

Procentul celor care au folosit instrumente AI în ultimul an

41%

Găsirea de noi idei sau soluții pentru probleme

41%

Creație de imagini vizuale

39%

Proiectarea de obiecte

38%

Creație sau editare video

38%

Scriere creativă (de exemplu, povestiri, poezii, scenarii)

38%

Creativitate bazată pe activități de artizanat

33%

Compunerea de muzică sau realizarea de proiecte bazate pe sunet

33%

Crearea de jocuri sau proiecte creative pe bază de cod

În ce măsură utilizarea AI ți-a îmbunătățit sau ți-a limitat creativitatea în următoarele domenii?

Foarte limitat(ă) / Oarecum limitat(ă) / Nici îmbunătățit(ă), nici limitat(ă) / Oarecum îmbunătățit(ă) / Îmbunătățit(ă) într-o mare măsură / Acest lucru nu mă afectează

Scriere creativă (de exemplu, povestiri, poezii, scenarii) / Găsirea de noi idei sau soluții pentru probleme / Creație de imagini vizuale (de exemplu, desen, design grafic, artă digitală) / Compunerea de muzică sau realizarea de proiecte bazate pe sunet / Creație sau editare video (de exemplu, conținut cu format scurt, vloguri, filme) / Proiectarea de obiecte (de exemplu, modă, amenajări interioare, ambalaje, produse) / Crearea de jocuri sau proiecte creative pe bază de cod / Creativitate bazată pe activități de artizanat (de exemplu, bricolaj, creații fizice, obiecte de artizanat manual)

* Răspunsurile „Îmbunătățit(ă) într-o mare măsură” și „Oarecum îmbunătățit(ă)” combinate

“ Nu folosesc AI pentru a crea ceva nou, pentru că pentru mine actul creației este o caracteristică exclusiv umană. ”

Cristian, 17 ani

“ Cred că AI este o sursă bună de inspirație, de exemplu, când caut idei noi de design. Dar ideea mea originală contează cel mai mult. ”

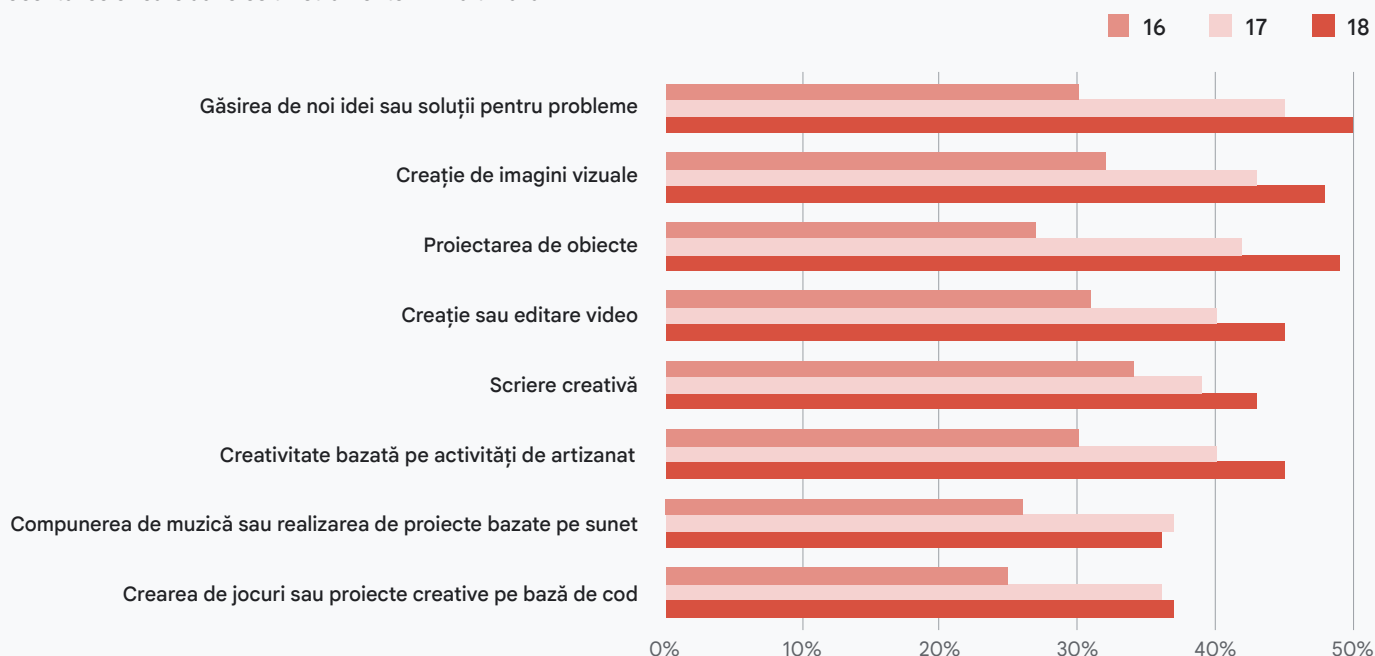
Adrian, 16 ani

“ Am folosit AI și creativ, pentru a scrie postări. I-am spus direct ce să includă într-o imagine și a livrat. Procesul este simplu: i-am dat un prompt, am explicat, vreau această culoare, acest accent, această calitate, am descris ce voiam în fotografie și mi-a dat fotografia. ”

Mihai, 16 ani

Adolescenții care cred că instrumentele AI le-au îmbunătățit creativitatea* în unul dintre următoarele moduri – diferențe pe grupe de vârstă

Procentul celor care au folosit instrumente AI în ultimul an

În ce măsură utilizarea AI ți-a îmbunătățit sau ți-a limitat creativitatea în următoarele domenii?

Foarte limitat(ă) / Oarecum limitat(ă) / Nici îmbunătățit(ă), nici limitat(ă) / Oarecum îmbunătățit(ă) / Îmbunătățit(ă) într-o mare măsură / Acest lucru nu mă afectează

Scriere creativă (de exemplu, povestiri, poezii, scenarii) / Găsirea de noi idei sau soluții pentru probleme / Creație de imagini vizuale (de exemplu, desen, design grafic, artă digitală) / Compunerea de muzică sau realizarea de proiecte bazate pe sunet / Creație sau editare video (de exemplu, conținut cu format scurt, vloguri, filme) / Proiectarea de obiecte (de exemplu, modă, amenajări interioare, ambalaje, produse) / Crearea de jocuri sau proiecte creative pe bază de cod / Creativitate bazată pe activități de artizanat (de exemplu, bricolaj, creații fizice, obiecte de artizanat manual)

* Răspunsurile „Îmbunătățit(ă) într-o mare măsură” și „Oarecum îmbunătățit(ă)” combinate

1.5

„A discuta cu AI ca și cum ar fi un prieten”

Peste o cincime (22%) dintre adolescenții chestionați au raportat că „discută cu AI ca și cum ar fi un prieten.”

Participanții au văzut AI ca pe o sursă utilă de sfaturi și un confident, în special pentru a-i ajuta să navigheze provocările personale, dar nu ca pe un înlocuitor al sprijinului uman. Au subliniat în mod constant că AI nu poate empatiza, înțelege emoții sau replica profunzimea conexiunii umane.

“ AI mi-a dat curajul să vorbesc cu persoana cu care aveam o problemă. Și acolo a apărut adevărata rezolvare. Pur și simplu mi-a dat un impuls să comunic. ”

Radu, 18 ani

“ O fată din grupul meu de prieteni apela la Chat pentru sfaturi în orice fel de problemă, chiar și când era vorba de ceva legat de prietenul ei. ”

Cristian, 17 ani

“ Personal am trecut printr-o perioadă mai dificilă și l-am folosit puțin pentru a încerca să găsesc soluții concrete. Dar cred că nu poate fi niciodată o persoană de încredere din punct de vedere emoțional sau să te ajute sentimental, pentru că nu are sentimente, nu poate înțelege, nu se poate pune în situația ta și aceste lucruri chiar contează. ”

Maria, 16 ani

Mulți și-au exprimat îngrijorarea față de dependența excesivă de AI pentru problemele personale, argumentând că sprijinul emoțional autentic poate veni doar de la alte persoane.

“ AI nu poate empatiza cu tine, pur și simplu îți dă răspunsuri. Nu poate înțelege pe deplin gândirea umană. ”

Radu, 18 ani

“ Când vorbim cu AI ca și cum ar fi un prieten, renunțăm la prea mult din umanitatea noastră și, încet, generația noastră degenerază. ”

Mihai, 16 ani

“ Te bazezi pe un robot, o bază de date, să îți rezolve problemele vieții. Mi se pare foarte greșit. ”

Diana, 18 ani

“ Mi se pare că orice ține de sentimente, indiferent cât de bine este construit un robot, indiferent câți ani s-au investit în el, un robot nu va simți niciodată nimic. Orice implică interacțiunea dintre două suflete umane, nu cred că tehnologia poate înlocui vreodată, oricât de mult ar încerca. ”

Larisa, 16 ani

A photograph of two young women sitting together, looking at a smartphone. The woman on the left has blonde hair and is wearing a green and white striped sweater. The woman on the right has dark hair and is wearing a light blue hoodie. They are both smiling. The background is a white brick wall. The image has a blue overlay.

02

Încredere și Calitatea Informațiilor

2.1

Prezentare generală

Adolescenții manifestă o conștientizare puternică a necesității de a evalua informațiile online, peste trei sferturi (76%) declarând că iau „întotdeauna” sau „adesea” în considerare gradul de încredere atunci când folosesc internetul sau AI pentru învățare.

Pentru a verifica conținutul, adolescenții verifică de obicei mai multe surse, evaluează credibilitatea și consultă adulți de încredere, mulți luând în considerare și potențiale prejudecăți.

Deși recunosc beneficiile AI, participanții la cercetare sunt conștienți și de limitările acestuia și subliniază importanța gândirii critice și a instrumentelor de investigare a credibilității informațiilor și conținutului generat de AI.

2.2

Evaluarea credibilității informațiilor

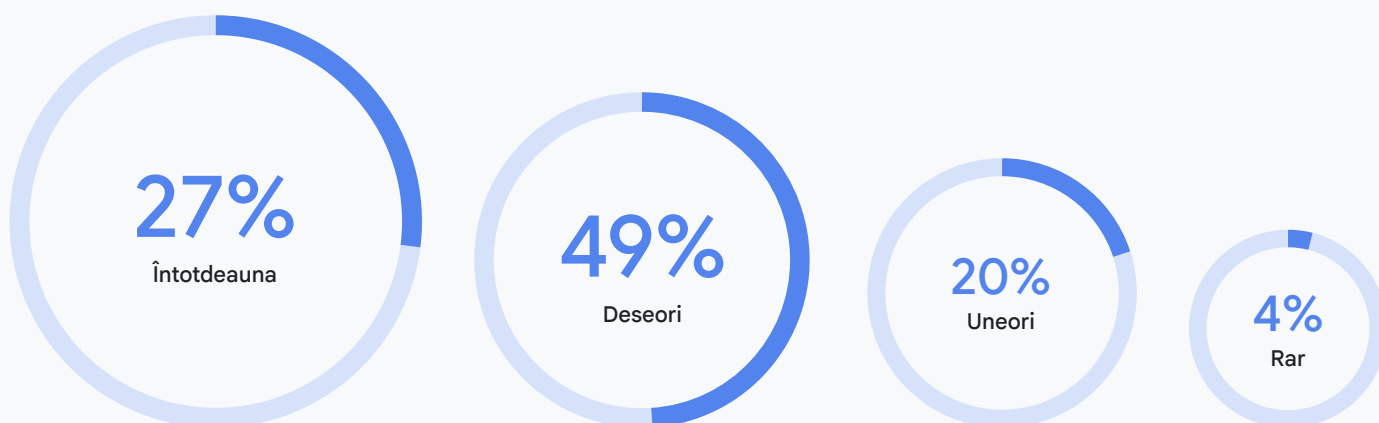
Un număr semnificativ de adolescenți evaluează activ credibilitatea conținutului online.

Când folosesc internetul, AI sau alte tehnologii pentru învățare, 76% spun că iau în considerare credibilitatea informațiilor, „Întotdeauna” sau „Adesea”.

“ Când folosesc instrumente AI, verific informațiile primite din mai multe surse. De exemplu, dacă ceva este important, îi întreb pe părinții mei, profesori, sau caut pe site-uri oficiale. Nu am tendința să cred primul fragment de informație pe care îl primesc. ”

Diana, 18 ani

Cât de frecvent iau adolescenții în considerare credibilitatea informațiilor online pentru învățare

Atunci când utilizați internetul, AI sau alte tehnologii pentru învățare, în ce măsură vă gândiți (dacă o faceți) la cât de fiabile sunt informațiile pe care le găsiți?
 Întotdeauna / Deseori / Uneori / Rar / Niciodată / Acest lucru nu mă afectează

2.3

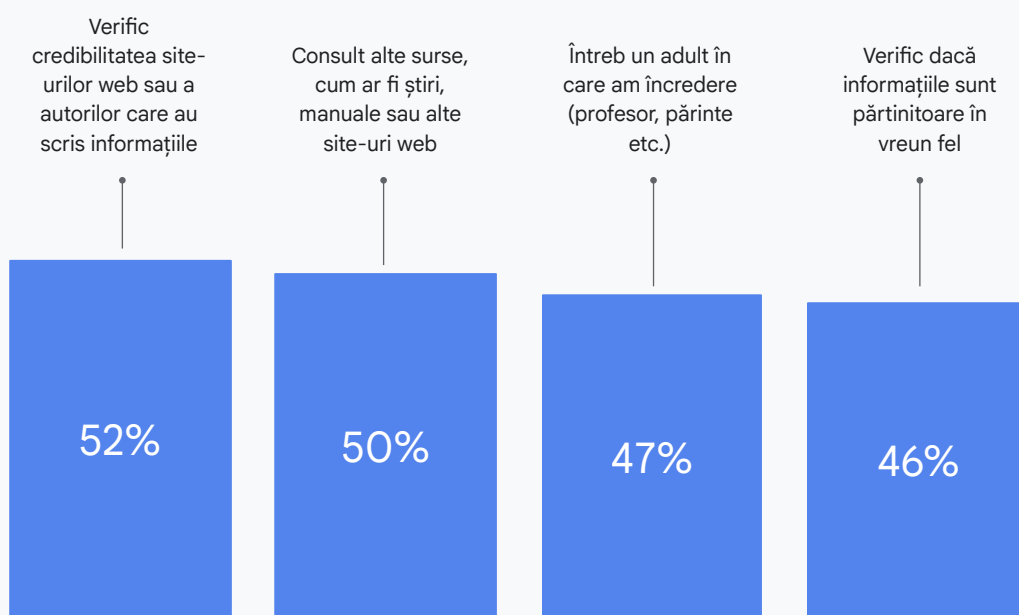
Verificarea informațiilor online

Adolescenții descriu utilizarea unei game de strategii pentru a verifica informațiile; peste jumătate (52%) verifică credibilitatea site-urilor web sau a autorilor care furnizează informațiile.

O altă abordare frecvent utilizată, menționată de 50% dintre adolescenți, constă în consultarea altor surse pentru a verifica informațiile.

47% dintre adolescenți menționează că apelează la adulți de încredere, precum profesori sau părinți, pentru confirmare. 46% dintre adolescenți spun că verifică dacă informațiile conțin prejudecăți.

Metodele utilizate de adolescenți pentru a verifica credibilitatea informațiilor online

Ce metode sau strategii (dacă există) folosești pentru a verifica dacă informațiile pe care le găsești online sunt de încredere? (Selectează toate variantele care se aplică)

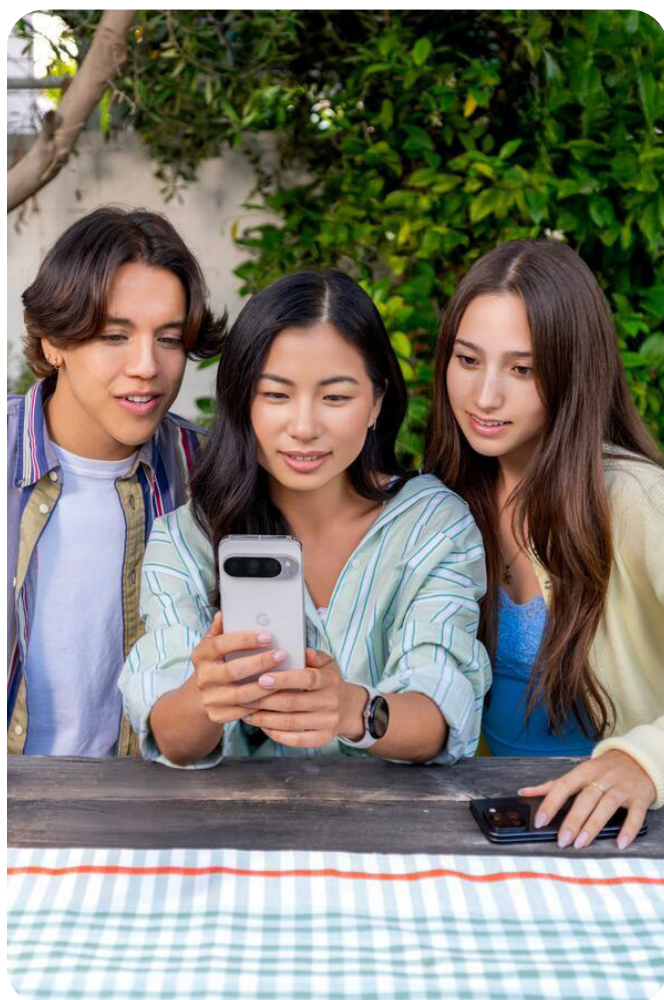
Verific dacă informațiile sunt părtinitoare în vreun fel / Verific credibilitatea site-urilor web sau a autorilor care au scris informațiile / Consult alte surse, cum ar fi știri, manuale sau alte site-uri web / Întreb un adult în care am încredere (profesor, părinte etc.) / Altele, vă rugăm să specificați / Nu folosesc nicio metodă sau strategie pentru a evalua fiabilitatea conținutului pe care îl văd online

“ Uneori verific din mai multe surse. Caut aceleași informații și pe alte aplicații AI. S-a întâmplat ca Chat să îmi dea un lucru și Gemini să îmi dea altceva, și apoi căutam pe Google și treceam prin fiecare site individual pentru a vedea ce s-a întâmplat de fapt. ”

Elena, 18 ani

“ Pentru a mă asigura că AI mi-a dat răspunsuri corecte, verific uitându-mă pe alte site-uri sau într-o arhivă pe care o păstrez – pentru un exercițiu de matematică, de exemplu. Dar mai întâi îl întreb din nou: „Ești sigur? Poți căuta încă o dată? Poți să te gândești a doua oară? ”

Larisa, 16 ani

“ Pur și simplu caut pe Google pentru a verifica dacă ceea ce îmi spune AI este corect. Cred că ar fi un lucru foarte bun să ofere și sursele din care și-a luat informațiile, indiferent de întrebare, ca să poți verifica singur ulterior. ”

Mihai, 16 ani

2.4

AI și Încrederea

Participanții au considerat în general AI ca pe o sursă utilă de idei și informații, dar au abordat rezultatele acesteia cu prudență.

Rămân conștienți de limitările acestuia și de faptul că uneori poate fi dificil sau chiar imposibil să determini cu certitudine dacă ceva este generat de AI.

“ Nu ar trebui să avem niciodată încredere sută la sută în AI sau în răspunsurile pe care ni le dă. ”

Mihai, 16 ani

“ In general nu am tendința să cred ce îmi spune AI. Dar dacă am nevoie de o informație în acel moment, o iau ca atare. Ulterior o verific cumva. Caut într-o carte dacă este legat de literatura română, de exemplu. ”

Diana, 18 ani

“ Am mai multă încredere în mine decât într-un AI, dar tot cred că în unele cazuri și momente te poate ajuta să vii cu o idee mult mai bună și mai complexă. ”

Maria, 16 ani

“ Am dat peste videoclipuri generate de AI pe rețelele sociale, de exemplu. La început îmi dădeam seama că sunt false doar pentru că erau de slabă calitate. Acum că s-a îmbunătățit (n.r. calitatea), este puțin mai greu. Mă bazez adesea pe intuiție sau merg la secțiunea de comentarii. ”

Radu, 18 ani

“ Nu pot spune că iau tot ce spune ChatGPT ca adevărat, pentru că nu oferă exact ceea ce cer. Odată am încercat să scriu un eseu cu ChatGPT, din lipsă de timp, dar am abandonat ideea pentru că nu are un stil propriu: pur și simplu îți ia cuvintele și reformulează propozițiile. Nu am fost mulțumit de rezultat și de atunci scriu eseurile singur și îl folosesc doar pentru informații. ”

Radu, 18 ani

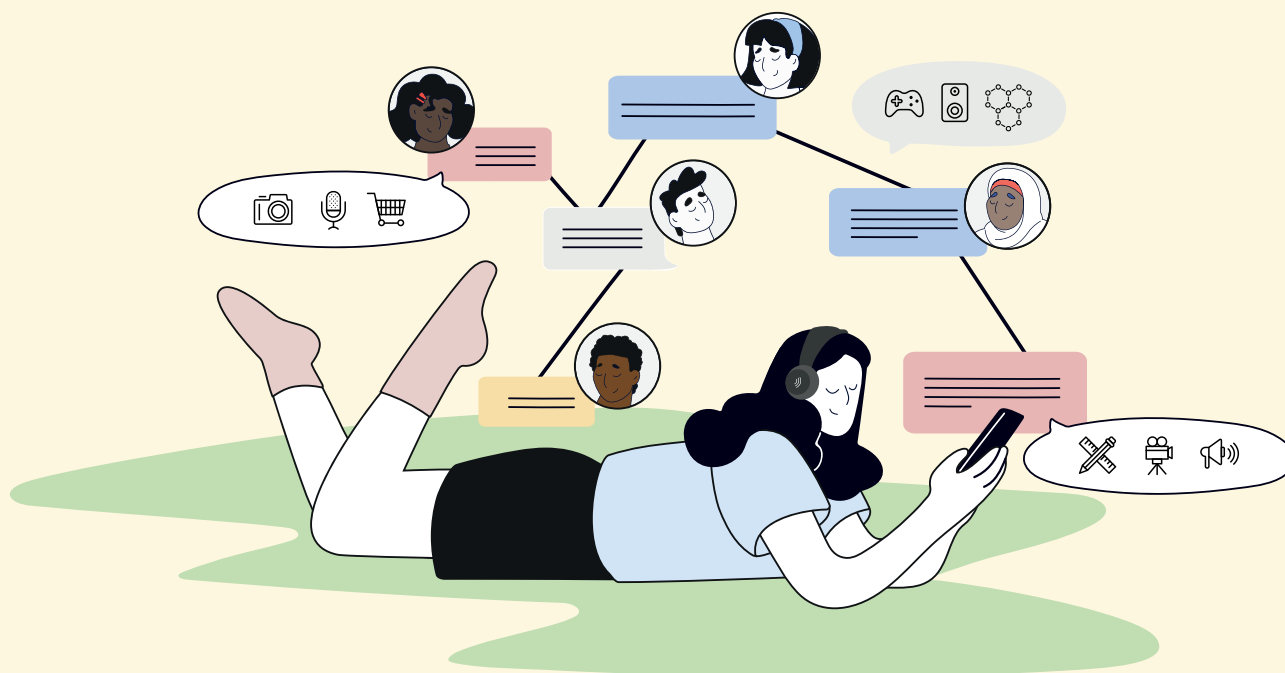
A full-page background image featuring two young people, a man and a woman, standing in front of a brick wall. The man on the left has curly hair and is wearing a mustard yellow t-shirt and jeans, holding a black smartphone. The woman on the right has long wavy hair and is wearing a grey and white striped t-shirt, also holding a black smartphone. Both are smiling and looking at their phones. The lighting is warm and golden, suggesting late afternoon or early morning. A white rounded rectangle containing the number '03' is positioned on the left side, partially overlapping the man's arm.

03

Descoperire, Conexiune și Învățare

3.1

Prezentare generală

Pentru adolescenții români,
prezența online joacă un
rol central în conectare,
descoperire de lucruri noi și
învățare.

Principalele beneficii menționate sunt divertismentul, păstrarea legăturii cu prietenii și familia, găsirea de noi hobby-uri și interese și urmărirea știrilor și a subiectelor de interes.

Descoperirea de noi subiecte, hobby-uri și interese este frecventă și este adesea determinată de algoritmi, majoritatea adolescenților întâlnind în mod regulat noi pasiuni online, îmbogățite de căutări active și distribuire pe rețelele sociale. Acest lucru alimentează curiozitatea față de lume, mulți adolescenți implicându-se activ în subiecte de actualitate prin platforme digitale precum YouTube.

Conținutul video este în mod special un factor important de învățare și dezvoltare personală. Majoritatea adolescenților urmăresc videoclipuri în mod regulat pentru a-și susține atât activitatea școlară, cât și interesele personale, YouTube jucând un rol cheie ca instrument educațional accesibil și atractiv. Videoclipurile ajută la explicarea subiectelor în moduri diferite, aprofundarea înțelegerii și face învățarea mai atractivă, încurajând totodată comportamente active precum luarea de notițe, discuțiile și reflecția.

3.2

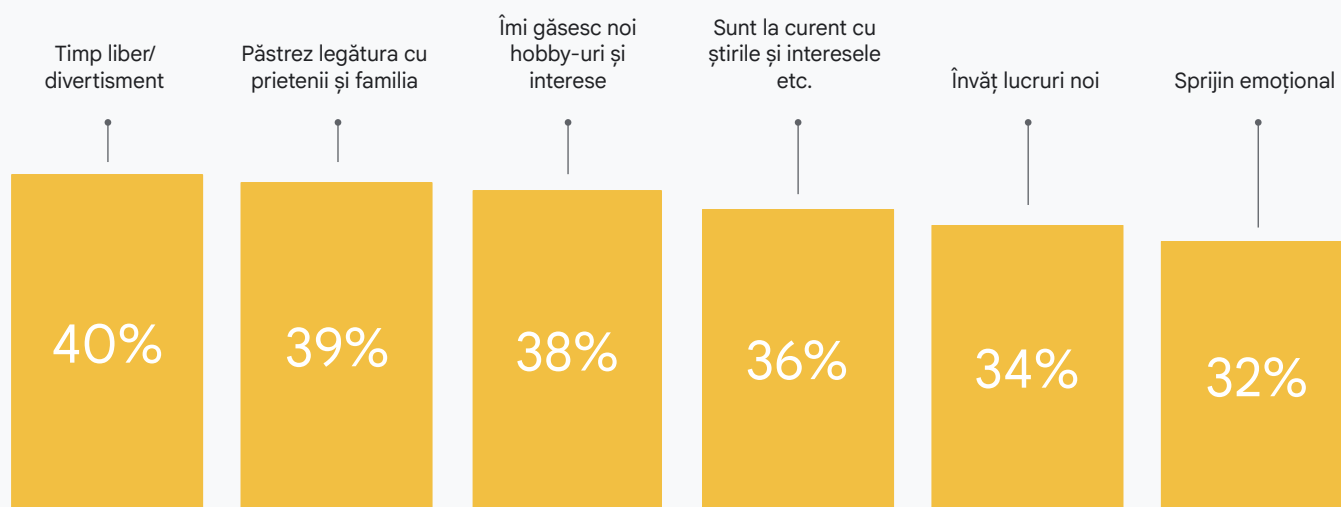
Beneficiile pe care adolescenții le găsesc în mediul online

Participanții la cercetare citează divertismentul, păstrarea legăturii cu prietenii și familia și găsirea de noi hobby-uri și interese drept primele trei beneficii pe care adolescenții le resimt din prezența online.

Beneficiile prezenței online pentru adolescenți

Procentele îi reprezintă pe cei care sunt online/folosesc internetul

Care sunt (dacă este cazul) beneficiile pe care le ai pentru că petreci timp online? (Selectează toate variantele care se aplică)

Păstrez legătura cu prietenii și familia / Învăț lucruri noi / Sprijin emoțional / Timp liber/divertisment / Îmi găsesc noi hobby-uri și interese / Sunt la curent cu știrile și interesele etc. / Altele, vă rugăm să specificați / Nu am niciun beneficiu de pe urma faptului că petrec timp online

Adolescenții au împărtășit cum prezența online i-a ajutat să construiască și să mențină conexiuni autentice, mai ales atunci când distanța fizică reprezintă o barieră.

Se creează spații în care se pot exprima mai liber și își pot găsi „oamenii lor”, adesea cu mai puțină teamă de a fi judecați decât în mediul offline.

Fetele sunt mai predispuse decât băieții să menționeze păstrarea legăturii cu prietenii, familia și învățarea unor lucruri noi ca beneficii ale prezenței online.

“ Prin intermediul influencerilor de travel pot afla despre alte tradiții și viața de zi cu zi a oamenilor diferiți de noi. ”

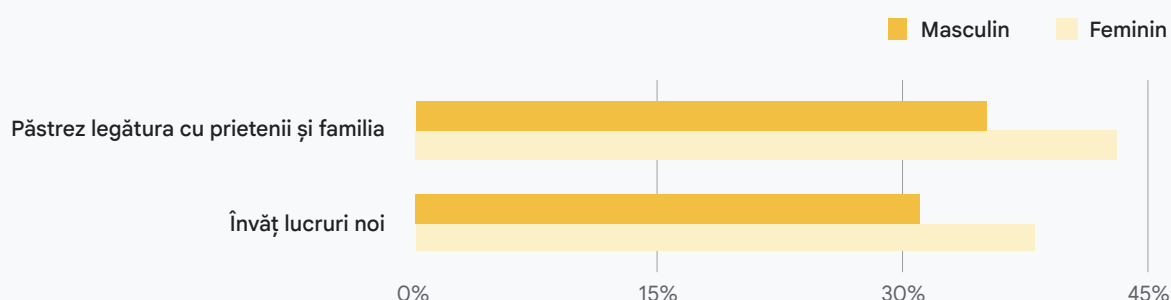
Cristian, 17 ani

“ Faptul că fac parte din comunități online mă face să simt că aparțin unui grup unde îmi pot exprima opinia. ”

Elena, 18 ani

Beneficiile prezenței online pentru adolescenți, împărțite pe gen

Procentele îi reprezintă pe cei care sunt online/folosesc internetul

Care sunt (dacă este cazul) beneficiile pe care le ai pentru că petreci timp online? (Selectează toate variantele care se aplică)

Păstrez legătura cu prietenii și familia / Învăț lucruri noi / Sprijin emoțional / Timp liber/divertisment / Îmi găsesc noi hobby-uri și interese / Sunt la curent cu știrile și interesele etc. / Altele, vă rugăm să specificați / Nu am niciun beneficiu de pe urma faptului că petrec timp online

“ De mică am făcut parte dintr-o comunitate online în jurul anime. A fost foarte interesant să văd că există oameni ca mine. Oameni cu aceleași interese, care urmăresc aceleași seriale, cărora le plac aceleași personaje. Prin acele comunități am reușit să descopăr atât de multe alte lucruri care îmi plac și care mi-au modelat caracterul. ”

Maria, 16 ani

“ Eu, de exemplu, am fost mereu atras de stații walkie talkie și am cumpărat două, dar nu știam cum să le configurez. L-am întrebat pe AI pe ce principii funcționează și cum să le adaptez la nevoile mele. Am vrut să le optimizez singur pentru locul și momentul în care voiam să le folosesc. ”

Radu, 18 ani

3.3

Descoperirea de noi interese și pasiuni

Internetul joacă un rol major în stârnirea de noi pasiuni.

58% dintre adolescenți spun că descoperă subiecte sau interese noi online cel puțin de câteva ori pe săptămână*.

“ Am descoperit mai multe despre cinematografie – cum să configurezi cadrele, din ce unghi să filmezi, cum să compui. M-a ajutat să descopăr această pasiune. ”

Mihai, 16 ani

Frecvența cu care adolescenții descoperă noi subiecte, interese, hobby-uri sau alt conținut online

Cât de des (dacă ți se întâmplă vreodată) descoperi noi subiecte, interese, hobby-uri sau alte conținuturi (artiști, muzică, cărți, filme, idei) online?

Zilnic / O dată la două zile / De câteva ori pe săptămână / O dată pe săptămână / O dată la două săptămâni / O dată pe lună / O dată la două luni / O dată la 3-6 luni / O dată la 7-11 luni / O dată pe an / Mai puțin de o dată pe an (vă rugăm să precizați în ani) / Niciodată

* Zilnic, o dată la două zile și de câteva ori pe săptămână, combinate

** Răspunsurile „O dată pe săptămână” și „O dată la două săptămâni” combinate

Analizând în profunzime modul în care adolescenții descoperă noi interese online, recomandările algoritmilor joacă un rol esențial.

Peste un sfert (26%) dintre participanții la cercetare spun că acești algoritmi reprezintă principala lor metodă de descoperire a subiectelor sau intereselor noi.

Dincolo de algoritmi, conexiunile sociale rămân în continuare o cale semnificativă de descoperire. O cincime (20%) dintre adolescenți raportează că găsesc noi interese prin conținut distribuit de prieteni sau persoane pe care le cunosc, iar comunitățile și forumurile online au fost menționate de 18% dintre adolescenți.

19% raportează că descoperă noi subiecte sau interese prin conținut distribuit de media/ organizații/publicații, iar căutarea activă reprezintă în continuare o parte substanțială a descoperirilor, cu peste unul din cinci participanți la cercetare (17%) căutând activ subiecte noi.

Cele mai frecvente metode ale adolescenților de a descoperi noi subiecte sau interese online

Procentele îi reprezintă pe cei care sunt online/ folosesc internetul și descoperă noi subiecte, interese, hobby-uri sau alt conținut online

26%

Conținut recomandat de un algoritm

20%

Conținut partajat de prieteni sau de persoane pe care le urmăresc

19%

Conținut partajat de mass-media/organizații/publicații

18%

Prin intermediul comunităților sau forumurilor online

17%

Căutare activă de subiecte

Cum descoperi cel mai des noi subiecte sau interese online, dacă există un mod anume?

Conținut recomandat de un algoritm (de exemplu, pagina „Pentru tine”, videoclipuri sugerate, pagini pentru explorare) / Conținut partajat de prieteni sau de persoane pe care le urmăresc / Conținut partajat de mass-media/organizații/publicații / Căutare activă de subiecte (de exemplu, folosind bara de căutare, hashtag-uri) / Prin intermediul comunităților sau forumurilor online / Altele, vă rugăm să specificați / Nu am cum să fac acest lucru frecvent

84% dintre adolescenții din România spun că recomandările generate de algoritmi îi ajută „întotdeauna” sau „adesea” să găsească ceva cu adevărat interesant.

“Datorită platformelor online am descoperit o aplicație numită Canva, care m-a ajutat mai întâi să îmi dezvolt creativitatea prin colaje, prezentări și tot felul de imagini editate. Asta s-a transformat într-un hobby zilnic pe care îl fac cu propriile mâini: scrapbooking. ”

Maria, 16 ani

Procentul adolescenților care spun că recomandările generate de algoritmi îi ajută să găsească ceva cu adevărat interesant

31%

le găsesc întotdeauna utile

53%

le găsesc adesea utile

12%

le găsesc uneori utile

3%

le găsesc rareori sau niciodată utile

Cât de frecvent (dacă vi se întâmplă) vă ajută recomandările bazate pe algoritmi de pe platforme (de exemplu, paginile „Pentru tine”, conținutul sugerat) să găsiți ceva cu adevărat interesant?

Întotdeauna / Deseori / Uneori / Rar / Niciodată

3.4

Cunoașterea de sine și a lumii din jurul lor

O majoritate semnificativă a adolescenților demonstrează un interes foarte mare față de lumea din jurul lor, 39% raportând că sunt „foarte” interesați să afle în mod activ despre știri și subiecte de actualitate.

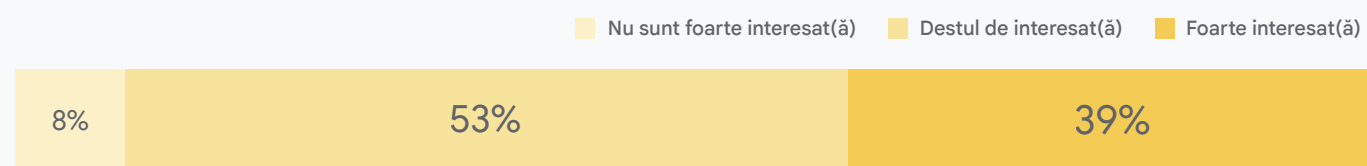
Canalele pe care adolescenții le folosesc pentru știri și informații includ atât media tradițională, cât și cea modernă. 68% dintre adolescenți se informează prin Google Search zilnic sau săptămânal*. 68% dintre adolescenți se informează prin YouTube zilnic sau săptămânal*.

Conform unui sondaj realizat de Livity în România, 68% dintre respondenții cu vârste între 16 și 18 ani spun că urmăresc știrile pe YouTube zilnic sau săptămânal.**

“ Când vine vorba de știri sau politică, încerc să nu îmi iau informațiile dintr-un singur loc. Dacă văd o știre care îmi provoacă modul de a gândi, mă uit să văd ce spun alte surse media. Astfel reușesc să îmi formez propria opinie fără să fiu influențat de primul lucru pe care îl văd. ”

Adrian, 16 ani

Procentul adolescenților interesați să afle despre știri și subiecte de actualitate

Cât de interesat(ă) ești (dacă e cazul) de știri și actualități?

Foarte interesat(ă) / Destul de interesat(ă) / Nu sunt foarte interesat(ă) / Deloc interesat(ă)

* Săptămânal sau zilnic, combinate

** 17 martie – 10 aprilie 2026

Participanții au descris internetul ca pe un instrument puternic pentru îmbogățirea înțelegerii lor despre lume, expunându-i la culturi, perspective și moduri de viață diferite pe care altfel nu le-ar fi întâlnit niciodată.

Prin intermediul rețelelor sociale, conținutului online și prietenilor digitale, s-au simțit capabili să exploreze locuri îndepărtate și să pună la îndoială presupunerile sau stereotipurile existente. Mai mulți participanți au reflectat asupra modului în care aceste întâlniri le-au schimbat perspectivele, făcându-i mai receptivi și mai empatici față de oameni din medii diferite.

“ Online am descoperit culturi și oameni diferiți de mine. Internetul m-a făcut să îmi schimb unele prejudecăți. Uneori mi-am schimbat opinia după ce am citit mai multe informații. ”

Gabriel, 16 ani

“ Recent mi-am dezvoltat online o pasiune pentru tot ce ține de triburile din Asia și Africa. Sunt foarte curioasă să aflu ce se întâmplă acolo și de fapt voi face voluntariat cu copii din Africa în această vară, pentru că sunt curioasă să văd dacă ceea ce văd pe Internet este real. ”

Diana, 18 ani

“ Cred că internetul este un binoclu pe care îl ții deasupra întregii lumi. Chiar dacă nu ai călătorit niciodată, dacă ai un telefon, TikTok, Instagram, Google, poți urmări atât de multe videoclipuri și fotografii și îți poți forma propria idee despre cum arată lumea acolo. ”

Larisa, 16 ani

3.5

Conținutul video ca instrument educațional

Conținutul video joacă un rol central în viața digitală zilnică a adolescenților din România.

Videoclipul nu este doar un mod de a-și petrece timpul – este o sursă valoroasă de inspirație, învățare și conștientizare culturală care modelează modul în care tinerii se înțeleg pe sine și lumea din jurul lor.

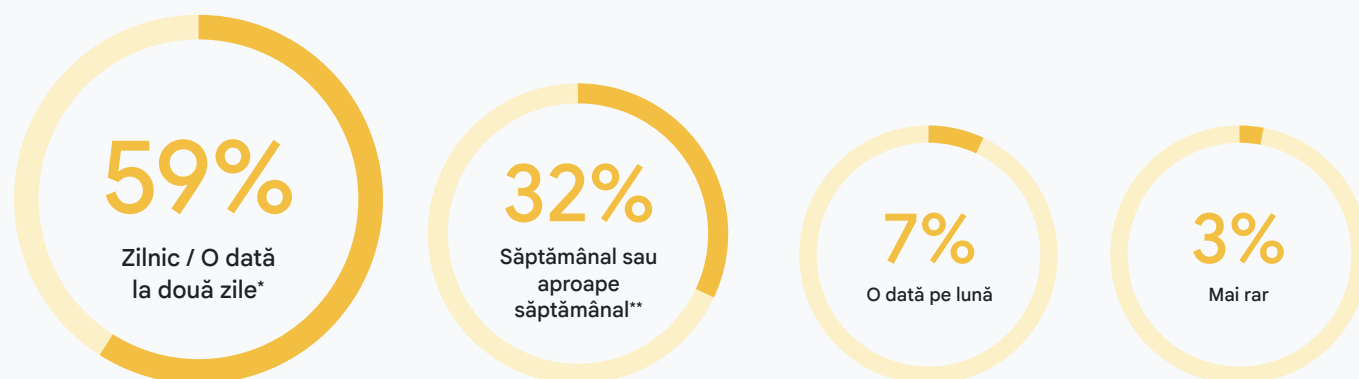
Adolescenții urmăresc conținut video de mai multe ori pe săptămână. 59% dintre adolescenți se uită la videoclipuri pentru a-și susține învățarea pentru școală sau pentru distracție zilnic sau aproape zilnic.

“Dacă vreau să învăț cu adevărat o abilitate, cum ar fi să filmez mai bine sau să fac fotografii într-un anumit stil, de obicei caut pe YouTube și urmăresc tutoriale. Nu folosesc AI.”

Mihai, 16 ani

Cât de des spun adolescenții că urmăresc conținut video pentru învățare

Procentele îi reprezintă pe cei care sunt online/folosesc internetul și folosesc platforme pentru a urmări videoclipuri pentru a învăța ceva nou de plăcere/în afara școlii

Cât de des te uiți la videoclipuri pentru a învăța pentru școală sau pentru a te distra?

Zilnic / O dată la două zile / De câteva ori pe săptămână / O dată pe săptămână / O dată la două săptămâni / O dată pe lună / O dată la două luni / O dată la 3-6 luni / O dată la 7-11 luni / O dată pe an / Mai puțin de o dată pe an (vă rugăm să specificați în ani)

* Răspunsurile „Zilnic”, „O dată la două zile” și „De câteva ori pe săptămână” combinate

** Răspunsurile „O dată pe săptămână” și „O dată la două săptămâni” combinate

Cum sprijină conținutul video învățarea

Când adolescenților li s-a cerut să descrie modurile în care urmărirea videoclipurilor contribuie la activitatea școlară și la învățare în general, răspunsurile au evidențiat o gamă diversă de beneficii care depășesc predarea tradițională în clasă.

Conform unui sondaj realizat de Livity în România, YouTube este platforma nr. 1 folosită de tinerii cu vârste între 16 și 18 ani care merg la școală și sunt online/folosesc internetul pentru a viziona videoclipuri prin care învață ceva nou pentru școală.*

39% dintre elevi au raportat că urmărirea videoclipurilor îi ajută să înțeleagă mai bine un subiect. Strâns legat de aceasta, peste o treime (37%) dintre respondenți au indicat că videoclipurile sunt utile pentru explicarea subiectelor într-un mod diferit față de profesori.

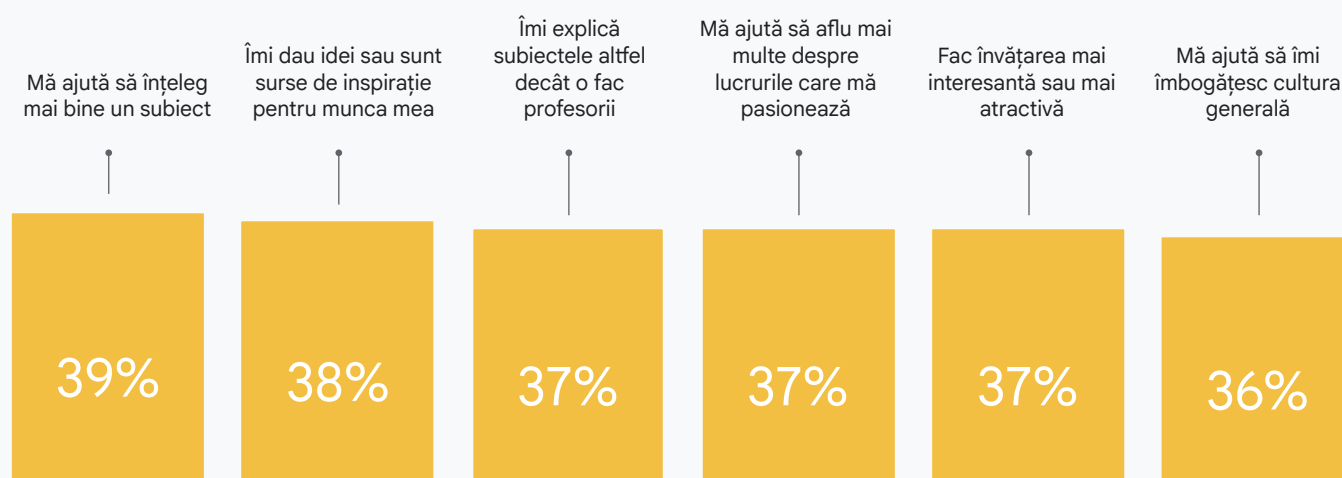
Videoclipurile sunt, de asemenea, un instrument puternic pentru dezvoltarea generală. 36% au raportat că videoclipurile îi ajută să își extindă cunoștințele generale, iar 37% dintre elevi folosesc videoclipurile pentru a învăța despre lucrurile care îi pasionează.

Conform unui sondaj realizat de Livity în România, YouTube este platforma nr. 1 folosită de tinerii cu vârste între 16 și 18 ani care sunt online/folosesc internetul pentru a viziona videoclipuri prin care învață ceva nou în timpul liber pentru divertisment/în afara școlii.*

“**Avem table digitale în toate sălile de clasă. Toți profesorii prezintă materiale video și jocuri interactive, ne conectăm cu toții și de pe telefoane – este foarte bine pentru noi. Este mult mai ușor să înțelegi anumite subiecte.**”

Radu, 18 ani

Modurile în care adolescenții spun că urmărirea videoclipurilor îi ajută cu activitatea școlară

Cum te ajută vizionarea de videoclipuri (dacă este cazul) în activitatea școlară? (Selectează toate variantele care se aplică)

Mă ajută să înțeleg mai bine un subiect / Îmi dau idei sau sunt surse de inspirație pentru munca mea / Mă ajută să aflu mai multe despre lucrurile care mă pasionează / Fac învățarea mai interesantă sau mai atractivă / Mă ajută să îmi îmbogățesc cultura generală / Îmi explică subiectele altfel decât o fac profesorii / Altele (vă rugăm să specificați) / Vizionarea de videoclipuri nu mă ajută în activitatea școlară

* 17 martie – 10 aprilie 2026

Acțiunile pe care adolescenții le întreprind după ce au urmărit un videoclip pentru învățare

Cei care sunt online/folosesc internetul

27%

Reflectez sau mă gândesc la conținut

25%

Urmăresc conținutul și trec mai departe

25%

Iau notițe sau pun în practică ceea ce am învățat

23%

Partajez conținutul sau discut despre acesta cu alte persoane

Adolescenților li s-a cerut să descrie ce fac după ce au urmărit un videoclip pentru învățare.

Cel mai frecvent răspuns, menționat de aproape trei din zece adolescenți (27%), a fost reflectarea sau gândirea asupra conținutului.

Un sfert (25%) a spus că și-au luat notițe sau au exersat ceea ce au învățat, iar 23% au spus că distribuie sau discută conținutul cu alții.

Atunci când vizionezi videoclipuri pentru a învăța ceva, care dintre următoarele opțiuni descrie cel mai bine ceea ce faci de obicei?

Iau notițe sau pun în practică ceea ce am învățat / Reflectez sau mă gândesc la conținut / Urmăresc conținutul și trec mai departe / Partajez conținutul sau discut despre acesta cu alte persoane / Altele (vă rugăm să specificați) / Nu vizionez videoclipuri pentru a învăța lucruri

3.6

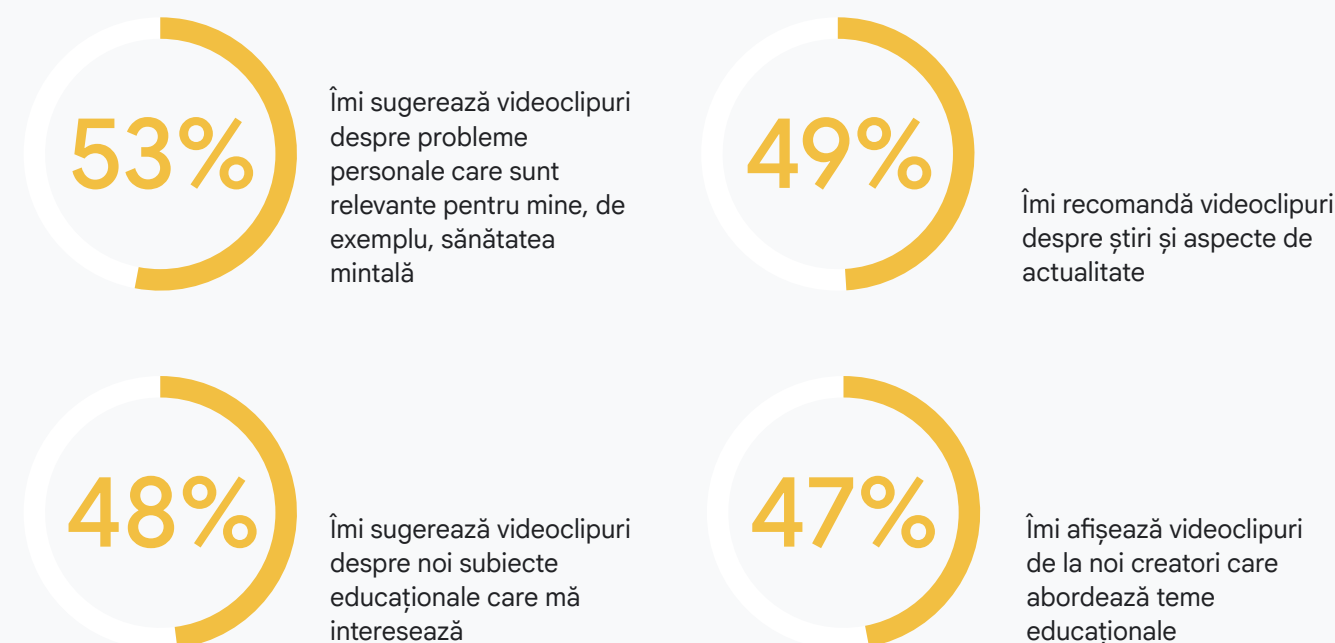
Învățare personalizată

Adolescenții consideră că recomandările video personalizate sunt esențiale pentru îmbunătățirea experienței lor de învățare online.

Peste jumătate (53%) dintre adolescenți au apreciat videoclipurile despre probleme personale (de exemplu sănătatea mintală), iar 49% au considerat că recomandarea de videoclipuri despre știri și subiecte de actualitate le-a îmbunătățit experiența de învățare.

Aproape jumătate (48%) au găsit utile sugestiile de videoclipuri despre subiecte educaționale noi, iar 47% dintre adolescenți au apreciat sugestiile de videoclipuri de la creatori noi care acoperă subiecte educaționale.

Modurile în care recomandările personalizate îmbunătățesc experiența de învățare online a adolescenților

În ce fel îți îmbunătățesc recomandările personalizate experiența de învățare online (dacă există)? (Selectează toate variantele care se aplică)

Îmi sugerează videoclipuri despre noi subiecte educaționale care mă interesează / Îmi afișează videoclipuri de la noi creatori care abordează teme educaționale / Îmi recomandă videoclipuri despre știri și aspecte de actualitate / Îmi sugerează videoclipuri despre probleme personale care sunt relevante pentru mine, de exemplu, sănătatea mintală / Altele, vă rugăm să specificați / Recomandările personalizate nu îmi îmbunătățesc experiența de învățare online – nu le consider utile / Acest lucru nu mă afectează

04

Bunăstare și Sprijin pentru Adolescenți

4.1

Prezentare generală

Puțin peste jumătate dintre adolescenți (51%) simt că au un echilibru bun între online și offline, iar 45% simt că petrec prea mult timp online.

În ciuda acestei tensiuni, adolescenții iau în mod activ măsuri pentru a-și gestiona bunăstarea digitală, combinând activități offline precum petrecerea timpului cu prietenii și familia cu stabilirea de limite pentru timpul pe ecran și oprirea telefoanelor la ore fixe din zi.

Alături de autoreglare, adolescenții adoptă o abordare mixtă pentru gestionarea vieții lor digitale, care include sprijinul părinților, instrumente tehnologice și responsabilitate personală. Majoritatea se simt încrezători în gestionarea obiceiurilor și siguranței lor online, folosind strategii precum limitarea a ceea ce distribuie, blocarea utilizatorilor și solicitarea de sfaturi de la adulți de încredere.

Părinții joacă un rol central și continuu în modelarea vieții digitale a adolescenților, acționând atât ca ghizi, cât și ca plasă de siguranță pe măsură ce tinerii navighează în spațiile online. În același timp, părerea adolescenților despre înțelegerea digitală a părinților lor sunt împărțite. Unii își recunosc părinții ca fiind bine informați și utili, alții consideră că înțelegerea lor poate fi limitată.

4.2

Echilibru Digital și Bunăstare

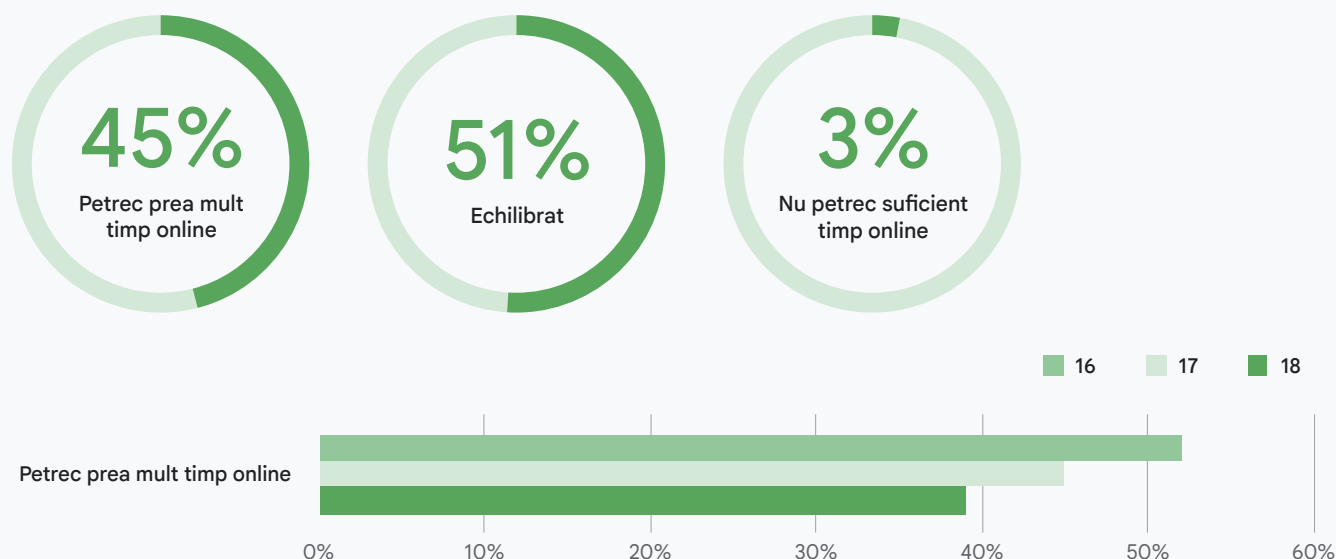
Adolescenții sunt împărțiți în ceea ce privește sentimentul că viețile lor sunt echilibrate între activitățile online și offline, 51% simțind că au un echilibru și 45% simțind că petrec prea mult timp online.

Peste jumătate (52%) dintre adolescenții de 16 ani raportează că petrec prea mult timp online, față de 39% dintre cei de 18 ani.

„Uneori am tendința să petrec prea mult timp pe TikTok și Instagram. Dar simt că timpul pe care îl petrec cu celelalte activități ale mele echilibrează cumva – ies afară, vorbesc cu prietenii mei, ne petrecem timpul împreună și nu suntem pe telefoane. Deci da, aș spune că sunt destul de echilibrată”

Maria, 16 ani

Perspectiva adolescenților asupra echilibrului dintre activitățile online și offline

Cum ai descrie cel mai bine echilibrul actual dintre activitățile online și offline?

Petrec prea mult timp online / Echilibrat / Nu petrec suficient timp online

Adolescenții folosesc multiple strategii pentru a atinge echilibrul

Peste o treime (35%) au raportat că petrecerea de timp de calitate cu familia și prietenii în viața reală reprezintă un pas esențial spre echilibrul digital.

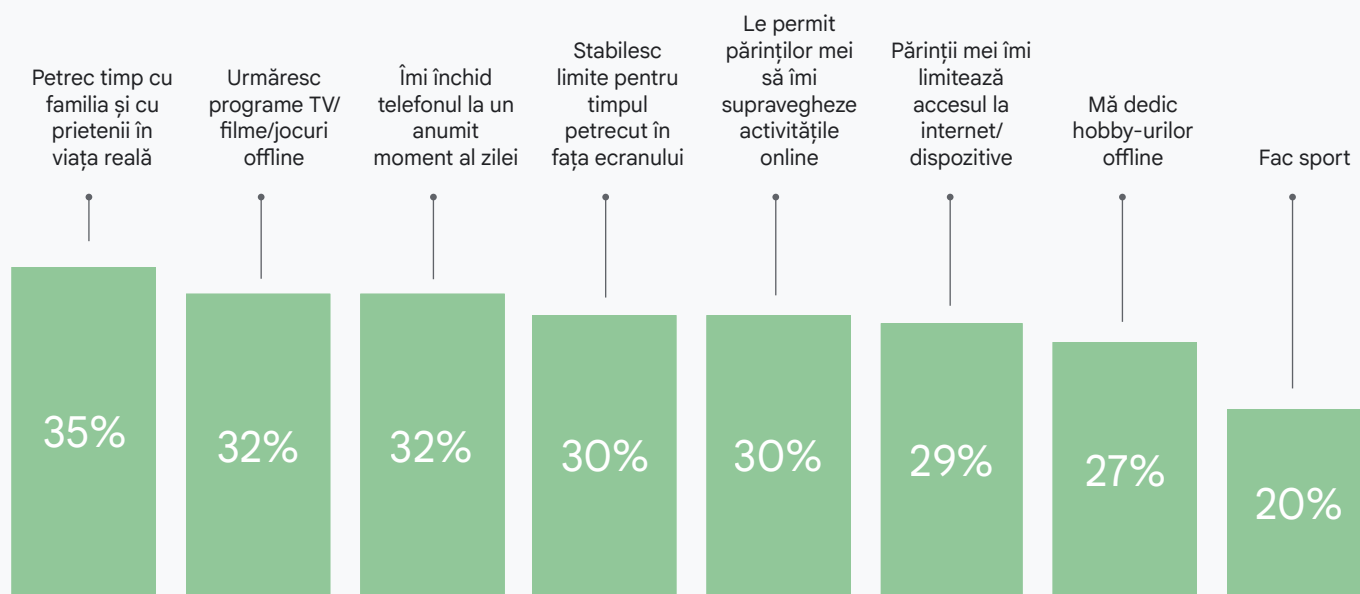
Urmărirea televizorului, a filmelor sau practicarea de jocuri offline a fost menționată de 32% dintre respondenți. În plus, hobby-urile offline au fost menționate de peste un sfert (27%), iar „exercițiile fizice” au fost citate de o cincime (20%) dintre adolescenți.

Limitele autoimpuse reprezintă o temă importantă în strategiile lor. Aproape o treime dintre adolescenți (32%) au menționat acțiunea

decisivă de a-și opri complet telefonul ca mecanism central de echilibrare. În plus, 30% au susținut stabilirea unor limite specifice de timp pe ecran pentru ei înșiși.

Dincolo de eforturile proprii, unii adolescenți văd un rol pentru părinți. Trei din zece adolescenți au indicat că permiterea părinților să le supravegheze activitățile online (30%) a fost o măsură utilă. O proporție aproape egală (29%) a recunoscut că limitarea accesului online/la dispozitive de către părinți a fost un pas necesar spre un echilibru mai bun.

Modurile în care adolescenții spun că echilibrează viața online și offline

Ce măsuri (dacă există) iei pentru a atinge un echilibru între viața online și offline? (Selectează toate variantele care se aplică)

Stabilesc limite pentru timpul petrecut în fața ecranului / Mă dedic hobby-urilor offline / Petrec timp cu familia și cu prietenii în viața reală / Fac sport / Urmăresc programe TV/filme/jocuri offline / Părinții mei îmi limitează accesul la Internet/dispozitive / Le permit părinților mei să îmi supravegheze activitățile online / Îmi închid telefonul la un anumit moment al zilei / Altele, vă rugăm să specificați / Nu iau nicio măsură pentru a atinge un echilibru între viața online și offline

“ Părinții mei îmi spun uneori să las telefonul jos dacă am stat prea mult pe el, dar în general mă lasă să îmi gestionez propriul timp cum știu eu mai bine. ”

Adrian, 16 ani

“ În zilele noastre părinții mei nu prea mai au niciun cuvânt de spus în această privință. Au ajuns să aibă încredere în mine și în ce fac online. Dar când eram mai mică – și asta mă enerva – aveau o regulă strictă că la 9:30 trebuia să duc telefonul în hol și să îl las acolo și să merg să dorm. Nu înțelegeam atunci că acele ore sunt de fapt importante pentru dezvoltarea mea. ”

Elena, 18 ani

“ Îmi setez limite de timp pe ecran destul de des, cum ar fi cât timp am voie să petrec pe anumite aplicații. Uneori depinde de ce fel de săptămână am. Și telefonul meu se oprește la o anumită oră, ca să nu pot sta pe el noaptea, pentru că am tendința să fac asta înainte de culcare. Și funcționează. ”

Maria, 16 ani

“ Am multe activități extracurriculare — teatru, voluntariat — care mă ajută să îmi umplu timpul în timpul zilei și pe parcursul săptămâni. ”

Selyna, 16 ani

4.3

Utilizarea instrumentelor tehnologice pentru sănătate

Tehnologia este considerată ca jucând un rol important pentru sănătate și bunăstare, iar adolescenții au menționat utilizarea diverselor tehnologii și aplicații pentru sănătatea lor mintală și fizică.

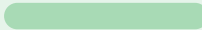
Adolescenții folosesc tehnologia pentru a-și gestiona sănătatea mintală, sănătatea fizică și activitatea școlară.

Dintre cei care folosesc tehnologia pentru sănătate, acestea includ folosirea device-urilor de monitorizare a sănătății (32%), aplicații de sprijin/monitorizare a somnului (28%), aplicații de concentrare pentru studiu sau ADHD (30%), aplicații pentru renunțarea la obiceiuri (28%) și aplicații de mindfulness/meditație (29%).

Aplicațiile de concentrare pentru studiu sau ADHD (Forest etc.) și aplicațiile de mindfulness/meditație (Calm, Headspace etc.) au fost folosite mai mult de fete decât de băieți.

Aplicații speciale pentru învățare sau ADHD

Feminin 34%

Masculin 27%

Aplicații de mindfulness/meditație

Feminin 32%

Masculin 26%

Modul în care adolescenții folosesc tehnologia legată de sănătatea lor mintală sau fizică

Procentele îi reprezintă pe cei care folosesc tehnologia pentru a-și sprijini sănătatea mintală sau fizică

32%

Aplicații de antrenament

32%

Dispozitive de urmărire a stării de sănătate

30%

Aplicații speciale pentru învățare sau ADHD

29%

Aplicații pentru regimul alimentar sau de înregistrare a alimentelor

29%

Aplicații de mindfulness/meditație

28%

Aplicații de asistență/monitorizare a somnului

28%

Aplicații pentru eliminarea obiceiurilor

28%

Alte aplicații pentru sănătate

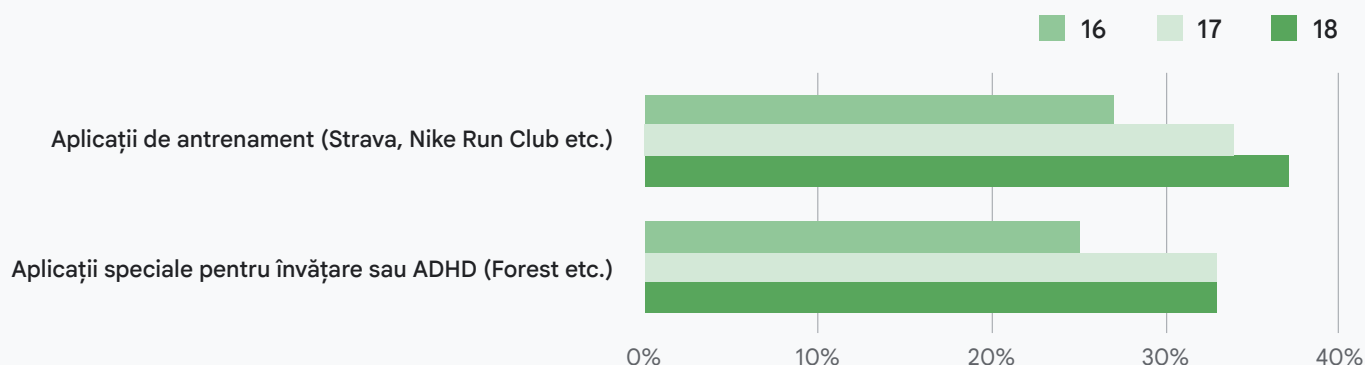
Ce tehnologie (dispozitive și aplicații/servicii) folosești (dacă este cazul) pentru sănătatea mintală sau fizică? (Selectează toate variantele care se aplică)

Aplicații de mindfulness/meditație (Calm, headspace etc.) / Aplicații de antrenament (Strava, Nike Run Club etc.) / Aplicații pentru regimul alimentar sau de înregistrare a alimentelor (MyFitnessPal, etc.) / Aplicații pentru eliminarea obiceiurilor (pentru a nu-mi mai roade unghiile etc.) / Aplicații de asistență/monitorizare a somnului (Sleep Cycle etc.) / Aplicații speciale pentru învățare sau ADHD (Forest etc.) / Alte aplicații pentru sănătate, de exemplu pentru diabet, menstruație, mementouri pentru pastile (My sugr, Flo etc.) / Dispozitive de urmărire a stării de sănătate (Apple watch, fitbit etc.) / Altele, vă rugăm să specificați / Nu folosesc nicio tehnologie pentru sănătatea mintală sau fizică

Adolescenții mai mari sunt mai predispuși să folosească aplicații de antrenament și concentrare.

Procentul adolescenților care folosesc aplicații de antrenament și concentrare, pe grupe de vârstă

Ce tehnologie (dispozitive și aplicații/servicii) folosești (dacă este cazul) pentru sănătatea mintală sau fizică? (Selectează toate variantele care se aplică)

Aplicații de mindfulness/meditație (Calm, headspace etc.) / Aplicații de antrenament (Strava, Nike Run Club etc.) / Aplicații pentru regimul alimentar sau de înregistrare a alimentelor (MyFitnessPal, etc.) / Aplicații pentru eliminarea obiceiurilor (pentru a nu-mi mai roade unghiile etc.) / Aplicații de asistență/monitorizare a somnului (Sleep Cycle etc.) / Aplicații speciale pentru învățare sau ADHD (Forest etc.) / Alte aplicații pentru sănătate, de exemplu pentru diabet, menstruație, mementouri pentru pastile (My sugr, Flo etc.) / Dispozitive de urmărire a stării de sănătate (Apple watch, fitbit etc.) / Altele, vă rugăm să specificați / Nu folosesc nicio tehnologie pentru sănătatea mintală sau fizică

4.4

Gestionarea obiceiurilor și siguranța în mediul online

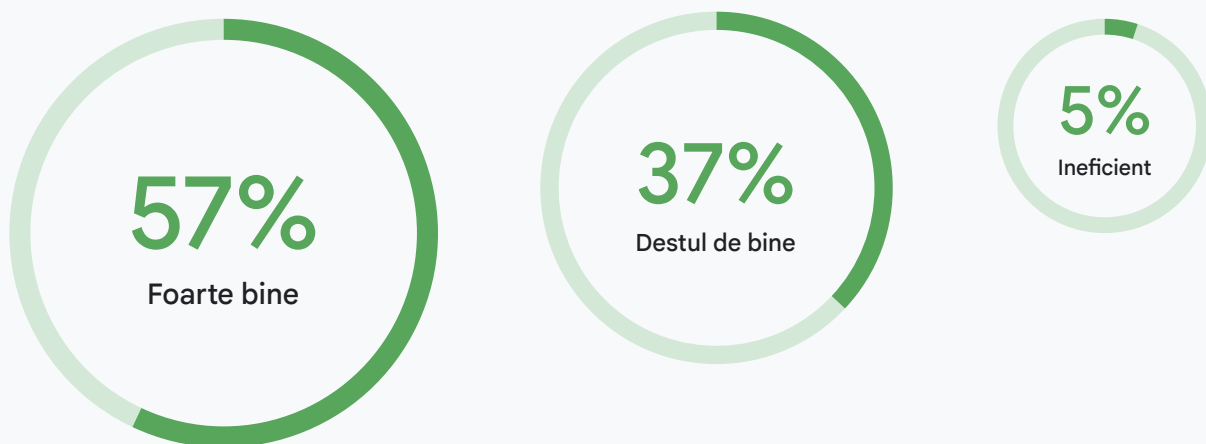
Pe lângă echilibrarea timpului petrecut online și offline, adolescenții își cultivă activ obiceiuri pentru a naviga în siguranță în lumea digitală.

O mare majoritate a participanților la cercetare (57%) au simțit că își gestionează obiceiurile online (de ex. timpul pe ecran, rețelele sociale și siguranța online) „destul de bine”, 37% raportând că își gestionează obiceiurile „foarte bine”.

“ Simt că am control asupra vieții mele digitale acum, pentru că nu mai simt acea nevoie compulsivă de a avea constant telefonul în mână, de a-l verifica constant, cum obișnuiam – simt că îl gestionez mai bine acum. Și asta și pentru că am început să ies mai mult, să fac mai multe lucruri care nu implică să fiu online, care nu implică tehnologie sau ecrane. ”

Larisa, 16 ani

Cât de bine își gestionează adolescenții obiceiurile online

Cât de bine consideri că îți gestionezi obiceiurile online (dacă este cazul)? (aspecte precum timpul petrecut în fața ecranului, rețelele de socializare, siguranța online etc.)

Foarte bine / Destul de bine / Ineficient

Când vine vorba de măsuri pentru a fi în siguranță online, principalele acțiuni includ atenția față de ceea ce distribuie online și cu cine interacționează (40% și respectiv 39%).

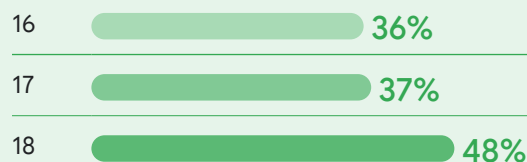
Discuțiile cu un adult de încredere despre siguranța online au fost, de asemenea, importante pentru mai mult de o treime (36%).

Alte practici regulate pentru siguranță includ blocarea sau dezactivarea altor utilizatori (37%) și folosirea funcțiilor de raportare pe platforme (35%).

Aceste abilități par să se dezvolte odată cu vârsta. Comparativ cu adolescenții de 16 ani, cei de 18 ani demonstrează un grad mai ridicat de precauție digitală și sunt mai predispuși să fie atenți la ceea ce distribuie online (36% față de 48%).

Atenția față de ceea ce distribuie online, pe grupe de vârstă

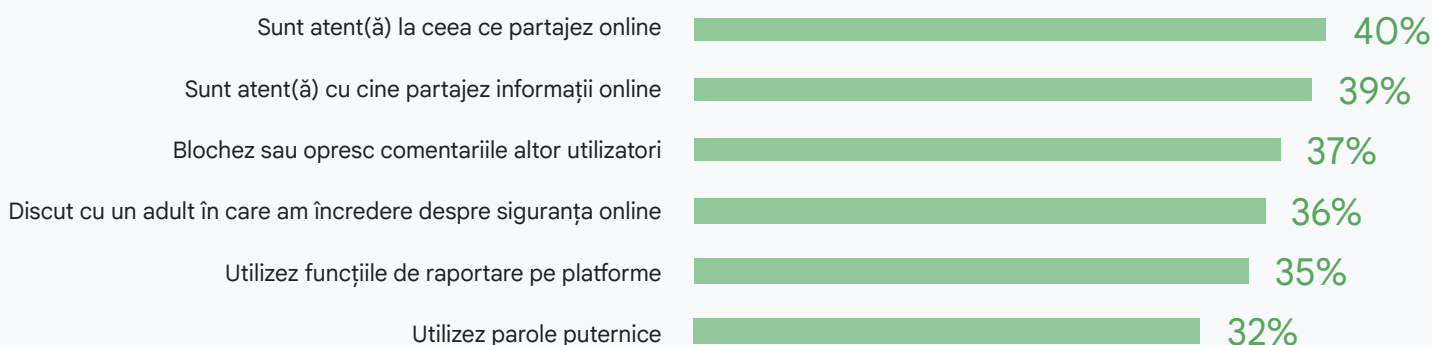
Sunt atent(ă) la ceea ce partajez online

“Era un cont care era foarte enervant și trimitea mesaje foarte incomode și, dacă nu mă înșel, cred că am scris la TikTok, la Centrul TikTok sau ceva de genul. Am blocat, am raportat. Adică, când ceva mi se pare greșit, raportez la cine se află într-o poziție superioară.”

Larisa, 16 ani

Metodele în care adolescenții se mențin în siguranță online

Ce metode (dacă există) aplicați în mod regulat pentru a fi în siguranță online? (Selectează toate variantele care se aplică)

Utilizez parole puternice / Sunt atent(ă) la ceea ce partajez online / Sunt atent(ă) cu cine partajez informații online / Utilizez funcțiile de raportare pe platforme / Blochez sau opresc comentariile altor utilizatori / Discut cu un adult în care am încredere despre siguranța online / Altele, vă rugăm să specificați / Nu aplic în mod regulat nicio practică pentru a fi în siguranță online

4.5

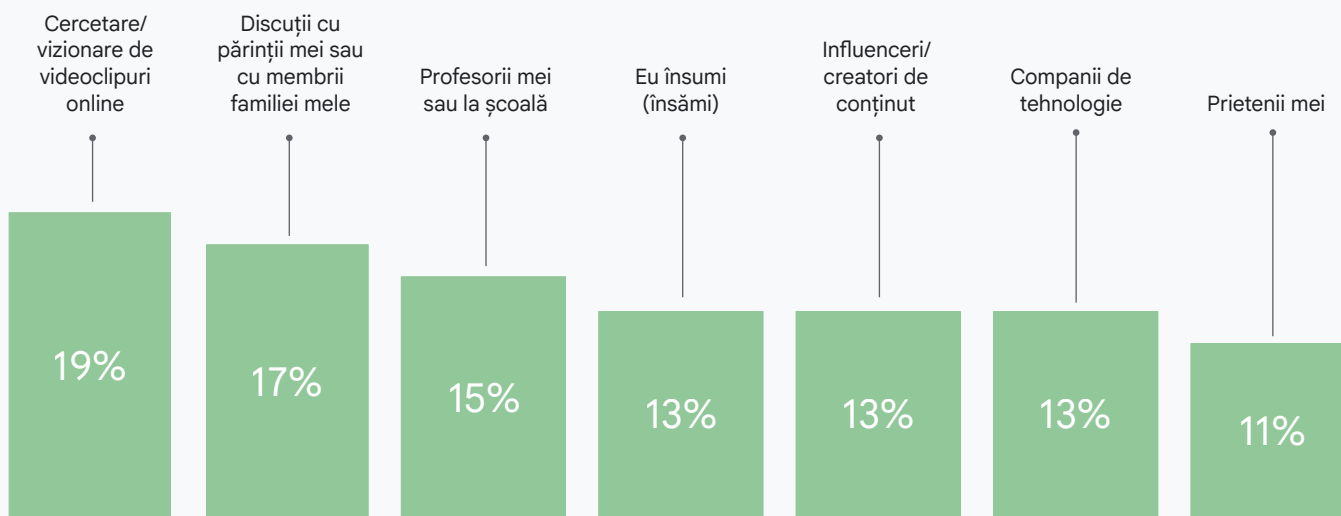
Părinți, tutori și adolescenți care cresc împreună online

Adolescenții din România se bazează pe o gamă diversă de surse atunci când caută informații și îndrumare cu privire la obiceiurile online sănătoase.

Cercetarea/urmărirea videoclipurilor online a fost menționată de 18% ca sursa principală în care au cea mai mare încredere pentru a învăța despre obiceiuri online sănătoase .

Metodele prin care adolescenții învață despre obiceiuri online

In cine ai/ai avea încredere (dacă este cazul) ca să afli mai multe despre obiceiurile online sănătoase?

Discuții cu părinții mei sau cu membrii familiei mele / Profesorii mei sau la școală / Prietenii mei / Influenceri/creatori de conținut / Cercetare/vizionare de videoclipuri online / Companii de tehnologie / Eu însumi (însămi) / Altele, vă rugăm să specificați / Nu am/nu aş avea încredere în nimeni

Conversațiile cu părinții/membrii familiei sunt, de asemenea, o sursă importantă, cu 17% dintre adolescenți care le acordă încredere.

Influencerii/creatorii de conținut oferă încredere pentru 13% dintre adolescenți.

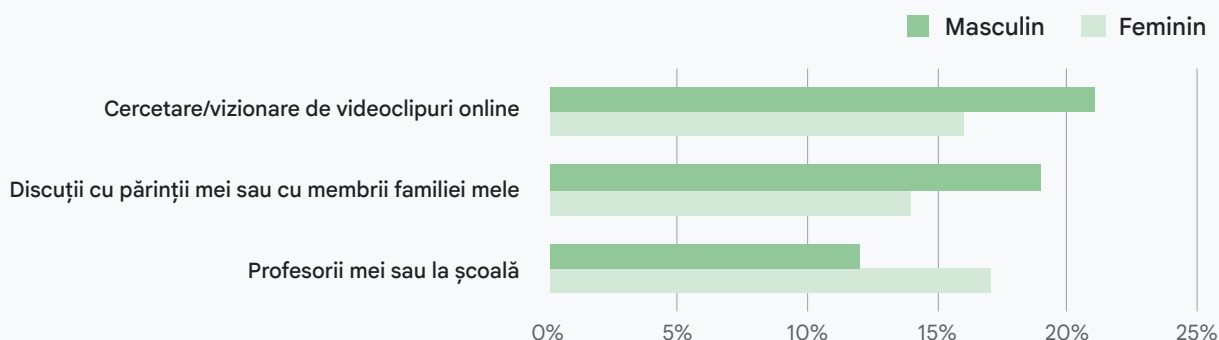
Sistemul de educație, prin profesori sau la școală, joacă un rol important dar nu dominant, oferind încredere pentru 15% dintre respondenți.

Băieții sunt cei mai predispuși să aibă încredere în videoclipurile online și familie, în timp ce fetele au mai multă încredere în școli.

“Nu sunt suficient de naivă să cred tot ce văd pe Internet. Simt că mă pot descurca și de fapt mulți oameni din generația noastră au un nivel de maturitate ridicat și știu să facă diferența între ce este bun și ce este rău online.”

Maria, 16 ani

Surse de încredere pentru a învăța despre echilibrul online sănătos, băieți față de fete

In cine ai/ai avea încredere (dacă este cazul) ca să afli mai multe despre obiceiurile online sănătoase?

Discuții cu părinții mei sau cu membrii familiei mele / Profesorii mei sau la școală / Prietenii mei / Influenceri/creatori de conținut / Cercetare/vizionare de videoclipuri online / Companii de tehnologie / Eu însumi (însămi) / Altele, vă rugăm să specificați / Nu am/nu aş avea încredere în nimeni

Pentru a-și gestiona obiceiurile online, aproape jumătate (46%) dintre adolescenții chestionați au apelat la părinți pentru sprijin cu timpul petrecut pe ecran.

Învățarea pe cont propriu, cu îndrumarea creatorilor de conținut, a înregistrat un procent ușor mai mare, de 47%. Totodată, adolescenții au menționat că utilizează controalele din aplicații și funcțiile de gestionare a timpului pe ecran de pe telefon (47% și respectiv 46%).

“Folosesc o aplicație numită Opal care îmi permite să setez cât timp petrec pe telefon și la ce oră din zi este blocat. Și fac multe activități offline, cum ar fi sala, alergatul sau ieșitul cu prietenii și încercăm să stăm cât mai departe de telefoane când facem asta.”

Mihai, 16 ani

“Pentru mine este mult despre autocontrol. De exemplu, pe TikTok există acum o funcție că atunci când am stat mai mult de o oră, îmi spune „hey, ce zici, să facem o pauză?” Și mă face să realizez că am stat o oră – înainte nici nu observam, și acum cumva îl las jos.”

Radu, 18 ani

Metodele prin care adolescenții primesc sprijin pentru gestionarea obiceiurilor lor online

47%

Utilizez controalele din aplicație

47%

Sfaturi de la influenceri/creatori de conținut

46%

Opțiuni de control al timpului petrecut în fața ecranului pe telefon

46%

Părinții mei îmi gestionează sau îmi supraveghează obiceiurile online/timpul petrecut în fața ecranului

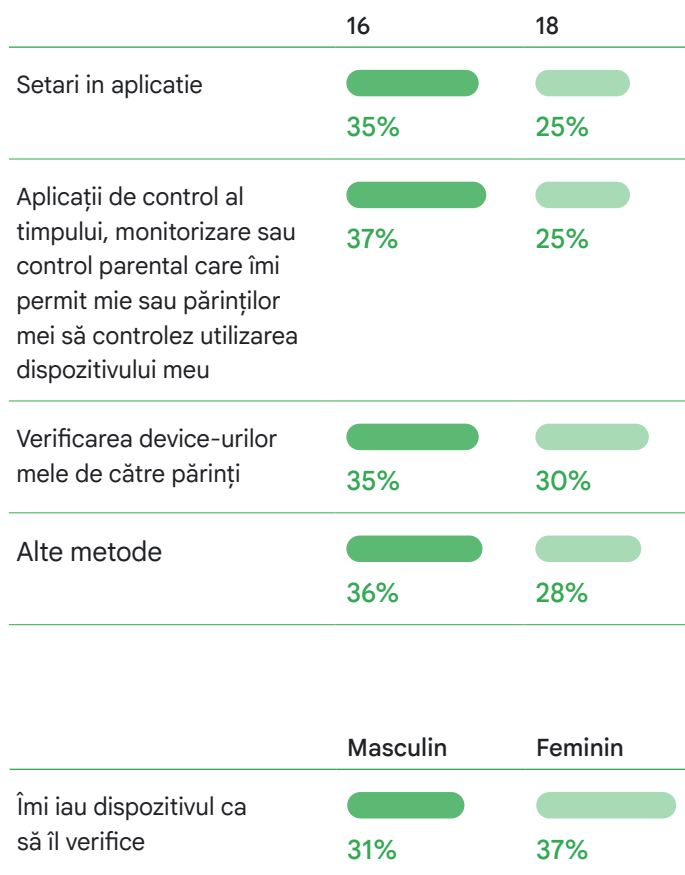
De unde primești sprijin (dacă este cazul) pentru gestionarea obiceiurilor tale online? (Selectează toate variantele care se aplică)

Opțiuni de control al timpului petrecut în fața ecranului pe telefon / Părinții mei îmi gestionează sau îmi supraveghează obiceiurile online/timpul petrecut în fața ecranului / Utilizez controalele din aplicație / Sfaturi de la influenceri/creatori de conținut / Altele, vă rugăm să specificați / Nu primesc sprijin de nicaieri pentru gestionarea obiceiurilor mele online

Adolescenții raportează că părinții/tutorii lor folosesc o combinație de metode pentru a le monitoriza activitatea online.

Nivelul de monitorizare și supraveghere parentală scade pe măsură ce adolescenții cresc. Un număr semnificativ de părinți/tutori continuă să își sprijine adolescenții prin aceste metode chiar și atunci când aceștia ajung la 18 ani.

Fetele din cohorta română au fost mai predispuse să raporteze că device-urile le sunt luate pentru a fi verificate (37% dintre fete față de 31% dintre băieți).

Strategiile sau instrumentele pe care părinții le folosesc în prezent pentru a monitoriza activitatea online a adolescenților, raportate de aceștia

37%

Setări ale dispozitivului/telefonului

34%

Îmi iau dispozitivul ca să îl verific

31%

Setări din aplicație

31%

Aplicații de control al timpului, de monitorizare sau de control parental

31%

Funcțiile de control ale routerului de Internet

31%

Accesul la parolele conturilor mele

Părinții/tutorii tăi au folosit vreodată următoarele strategii sau instrumente pentru a-ți monitoriza activitatea online? (Setări ale dispozitivului/telefonului / Setări din aplicație / Aplicații de control al timpului, de monitorizare sau de control parental care îmi permit mie sau părinților mei să controlez utilizarea dispozitivului / Funcțiile de control ale routerului de Internet / Accesul la parolele conturilor mele / Îmi iau dispozitivul ca să îl verific / Alte metode)

Aceștia fac acest lucru în prezent / Au mai folosit aceste metode în trecut, dar nu le folosesc acum / Nu au folosit niciodată această metodă / Nu știu sigur

Adolescenții apelează la părinții lor atunci când întâmpină provocări online.

Problemele comune pentru care solicită ajutor includ îngrijorările legate de confidențialitate (69%), interacțiunile incomode (68%), expunerea la conținut inadecvat (68%), înșelătoriile sau fraudele (67%), conținutul îndoielnic sau dezinformarea (66%) și cyberbullyingul sau hărțuirea (66%).

Pe măsură ce cresc, dependența adolescenților de ajutorul părinților/tutorilor în privința acestor probleme online scade ușor.

Probabilitatea de a cere ajutor părinților/tutorilor în anumite situații

	Toți adolescenții (Probabil*)	
Când/dacă există probleme legate de setările de confidențialitate/preocupări legate de confidențialitate online	69%	
Când/dacă mă confrunt cu interacțiuni neplăcute cu alte persoane	68%	
Când/dacă există conținut online inadecvat	68%	
Când/dacă există sau când/dacă suspectez escrocherii/fraude	67%	
Când/dacă există conținut îndoielnic sau dezinformare online	66%	
Când/dacă sunt hărțuit(ă) sau intimidat(ă) online	66%	
	16*	18*
Când/dacă există probleme cu setările de confidențialitate/îngrijorări legate de confidențialitate online	75%	66%
Când/dacă există conținut inadecvat online	74%	63%
Când/dacă există sau când/dacă suspectez înșelătorii/fraude	72%	64%
Când/dacă există conținut îndoielnic sau dezinformare online	71%	66%
Când/dacă am parte de interacțiuni incomode cu alte persoane	71%	63%

Cât de probabil sau de improbabil ar fi să ceri ajutorul părintelui/tutorei tale în următoarele situații? (Când/dacă există sau când/dacă suspectez escrocherii/fraude online / Când/dacă sunt hărțuit(ă) sau intimidat(ă) online / Când/dacă mă confrunt cu interacțiuni neplăcute cu alte persoane online / Când/dacă există conținut îndoielnic sau dezinformare online / Când/dacă există probleme legate de setările de confidențialitate/preocupări legate de confidențialitate online / Când/dacă există conținut online inadecvat)

Foarte probabil / Oarecum probabil / Nici probabil, nici improbabil / Puțin probabil / Foarte puțin probabil

* „Foarte probabil” și „Oarecum probabil” combinate.

“Cred că, confidențialitatea unui copil și a unui adolescent este foarte importantă, cred că părinții ar trebui în mod absolut să verifice ce fac online, nu să citească fiecare mesaj pe care îl trimite copilul lor, ci cel puțin să vadă ce conturi le trimit mesaje. Nu pentru a controla, ci pentru a se asigura că își folosesc viața online într-un mod sănătos și fără probleme.”

Larisa, 16 ani

“Nu le-am spus părinților pentru că s-ar fi stresat degeaba. Mă consider suficient de matură pentru a recunoaște ce este greșit și pentru a-mi da seama cum să rezolv singură.”

Maria, 16 ani

“Primele persoane la care aș apela ar fi probabil părinții mei. Apoi, dacă depășește capacitatea lor, m-aș duce la un prieten apropiat și i-aș spune – pentru că cyberbullyingul se întâmplă în continuare online și cred că este îngrozitor.”

Elena, 18 ani

“Ei bine, dacă pierd un cont de Instagram sau YouTube, încerc să îl recuperez singur. Dar dacă implică să fiu înșelat cu bani, le spun părinților mei imediat.”

Adrian, 16 ani

“Niște prieteni mi-au spart contul de TikTok... M-am dus și le-am spus părinților mei, care au luat măsuri. Mi-am șters contul de TikTok și apoi am încercat să îl recuperez și am reușit să îl recâștig... Aplicațiile sunt mai sigure acum.”

Gabriel, 16 ani

O treime dintre adolescenți spun că părinții lor îi învață despre rețelele sociale și informațiile online (32%), dar 29% spun de asemenea că și-ar dori ca aceștia să știe mai multe despre rețelele sociale și informațiile online.

Adolescenții consideră în general că părinții lor înțeleg „bine” rețelele sociale și internetul. 27% au spus că părinții lor înțeleg rețelele sociale „foarte bine”, față de 22% care au spus că părinții lor „nu înțeleg cum funcționează rețelele sociale”, și 25% care au spus că părinții lor „se îngrijorează pentru lucrurile greșite online”. 27% spun că părinții „nu pot recunoaște AI sau informațiile false”.

“ Cel mai important lucru pe care adulții trebuie să îl înțeleagă mai bine este că depindem foarte mult de Internet. Suntem ființe sociale și ar trebui să folosim lumea online pentru a rămâne conectați. ”

Mihai, 16 ani:

Perspectivile adolescenților asupra înțelegerii de către părinți/tutori a rețelor de socializare și a Internet-ului

32%

Mă învață lucruri noi despre rețelele de socializare și despre informațiile online

29%

Mi-aș dori să știe mai multe despre rețelele de socializare și despre informațiile online

27%

Înțeleg doar unele forme de rețele de socializare și de informații online

27%

De multe ori nu pot să recunoască AI sau informațiile false

27%

Înțeleg foarte bine rețelele de socializare și informațiile online

25%

Îi îngrijorează lucrurile greșite pe Internet

22%

Nu înțeleg cum funcționează rețelele de socializare

Care dintre următoarele opțiuni (dacă există) descriu cât de bine înțeleg părinții/tutorii tăi rețelele de socializare și internetul, precum și informațiile online? (Selectează toate variantele care se aplică)

Nu înțeleg cum funcționează rețelele de socializare / De multe ori nu pot să recunoască AI sau informațiile false / Îi îngrijorează lucrurile greșite pe Internet / Înțeleg doar unele forme de rețele de socializare și de informații online / Mi-aș dori să știe mai multe despre rețelele de socializare și despre informațiile online / Mă învață lucruri noi despre rețelele de socializare și despre informațiile online / Înțeleg foarte bine rețelele de socializare și informațiile online / Niciuna dintre acestea

Când vine vorba de tehnologie în general, 32% spun că părinții lor „îi învață adesea despre tehnologie” și 32% dintre adolescenți spun că părinții lor sunt mai buni decât ei la „înțelegerea tehnologiei”.

Un procent suplimentar de 27% a spus că părinții lor „sunt buni la utilizarea tehnologiei”, iar 24% spun că părinții lor „nu au niciodată nevoie de ajutorul lor pentru a înțelege tehnologia”. 16% au spus că părinții/tutorii lor erau „foarte slabi la utilizarea tehnologiei”.

Fetele sunt mai predispuse decât băieții să raporteze că părinții lor le învață adesea lucruri despre tehnologie.

Perspectivile adolescenților asupra înțelegerii tehnologiei de către părinți/tutori

32%

Mă învață frecvent lucruri noi despre tehnologie

32%

Înțeleg tehnologia mai bine decât mine

27%

Se pricep foarte bine să folosească tehnologia

25%

Au frecvent nevoie de ajutorul meu pentru a înțelege tehnologia

24%

Au o oarecare doză de încredere atunci când utilizează tehnologia, dar există lucruri care pot fi îmbunătățite

24%

Nu au niciodată nevoie de ajutorul meu pentru a înțelege tehnologia

16%

Nu știu să folosească tehnologia

Mă învață frecvent lucruri noi despre tehnologie

29%

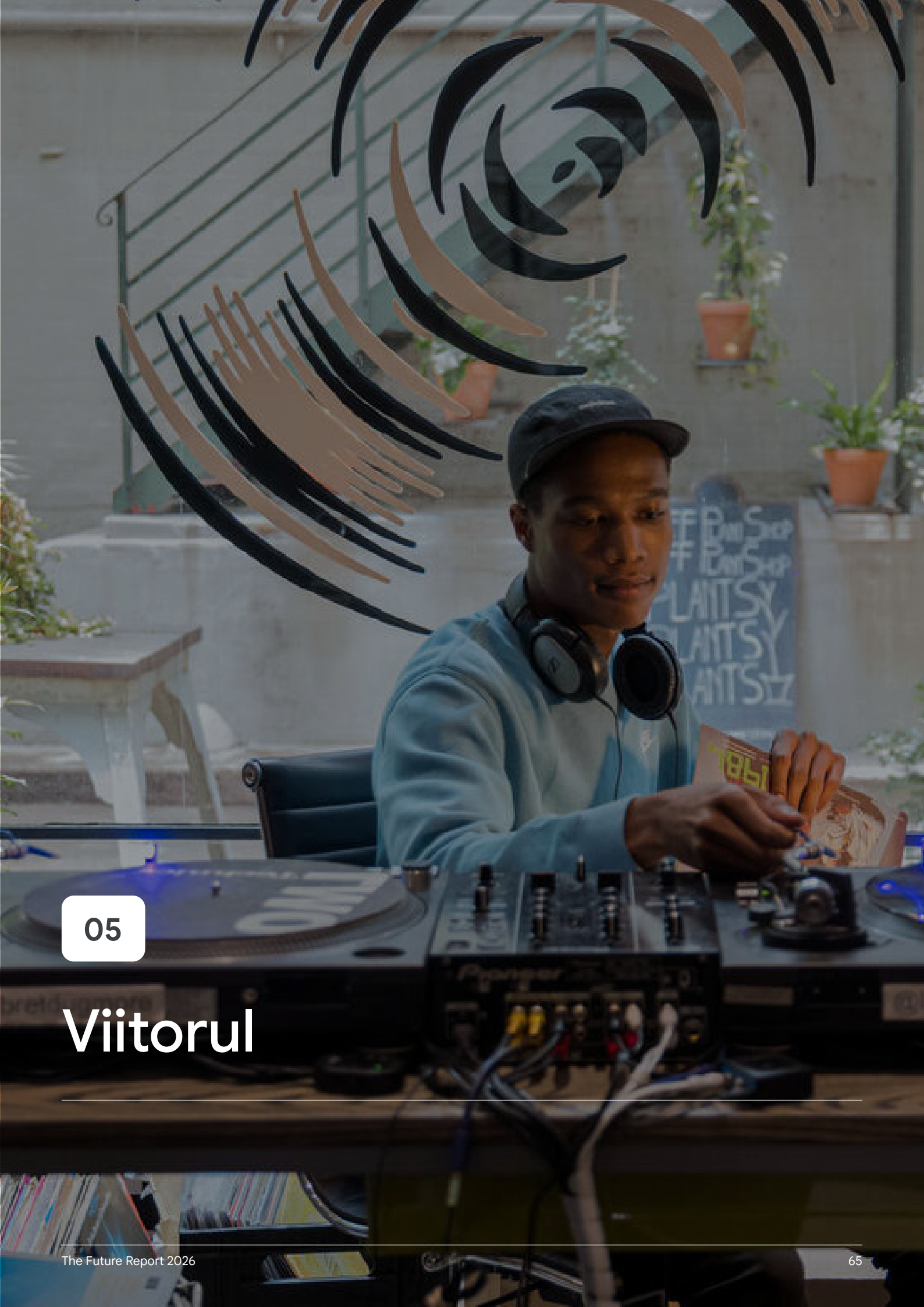
Masculin

36%

Feminin

Care dintre următoarele opțiuni descrie (dacă este cazul) cât de bine înțeleg părinții/tutorii tăi tehnologia/dispozitivele (de exemplu, pot utiliza toate funcțiile telefonului, se descurcă bine cu calculatoarele, au încredere că pot rezolva problemele legate de dispozitivele lor, au încredere atunci când navighează pe Internet)? (Selectează toate variantele care se aplică)

Nu știu să folosească tehnologia / Au o oarecare doză de încredere atunci când utilizează tehnologia, dar există lucruri care pot fi îmbunătățite / Au frecvent nevoie de ajutorul meu pentru a înțelege tehnologia / Se pricep foarte bine să folosească tehnologia / Nu au niciodată nevoie de ajutorul meu pentru a înțelege tehnologia / Înțeleg tehnologia mai bine decât mine / Mă învață frecvent lucruri noi despre tehnologie / Niciuna dintre acestea

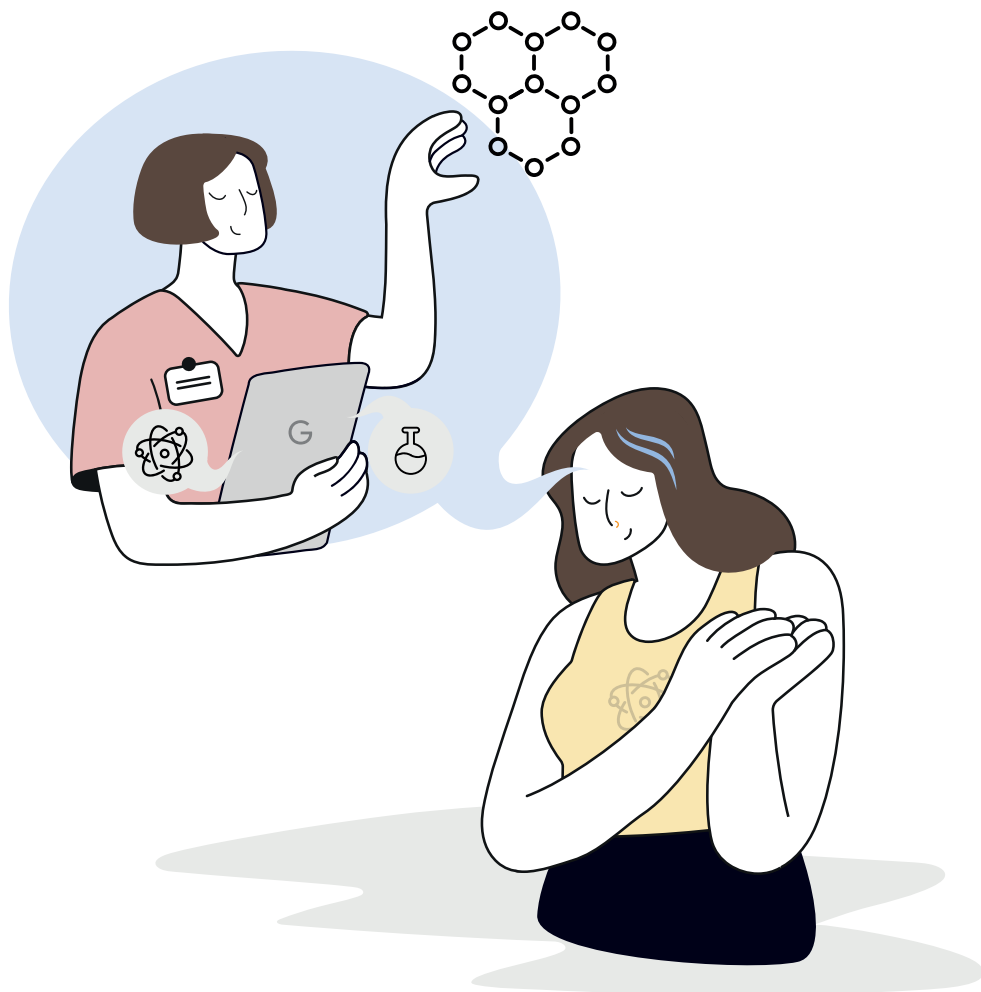

05

Viitorul

5.1

Prezentare generală

Adolescenții văd tehnologia ca pe un instrument important pentru modelarea unui viitor mai bun atunci când este creată în beneficiul oamenilor.

De la educație la viitorul muncii, incluziune, rezolvarea problemelor din lumea reală și conectarea oamenilor din întreaga lume, tinerii sunt plini de idei despre cum poate fi folosită tehnologia pentru o lume mai bună.

Această secțiune explorează domeniile în care adolescenții văd cel mai mare potențial de impact pozitiv, precum și valorile și așteptările pe care cred că tehnologiile viitoare ar trebui să le respecte.

5.2

Adolescenții vor să fie auziți și implicați

Adolescenții exprimă dorința de a fi mai implicați în modelarea mediilor digitale pe care le folosesc.

“ Poate vă întrebați de ce ați asculta un adolescent – mulți tineri cunosc acest domeniu mai bine decât mulți adulți. Și în această situație suntem foarte utili. ”

Larisa, 16 ani

5.3

Adolescenții își doresc experiențe sigure și adecvate vârstei

Participanții doresc ca tehnologiile viitoare să pună pe primul loc bunăstarea utilizatorilor, transparența și siguranța, înaintea profitului și a interacțiunii.

Au solicitat protecții mai puternice pentru datele personale, reducerea algoritmilor care creează dependență și un control mai mare al utilizatorilor asupra modului în care informațiile sunt colectate și utilizate. Mulți au pledat și pentru etichetarea clară a conținutului generat de AI.

“ În viitor, mi-aș dori ca tehnologia să fie mult mai concentrată pe sănătatea mintală a utilizatorilor și pe protecția datelor. Mi-aș dori să văd algoritmi care nu creează dependență – cum o fac cei actuali – ci care să ne facă mai eficienți și mai pasionați de ceea ce facem. ”

Elena, 18 ani

“ Una dintre cele mai importante schimbări, în opinia mea, ar fi să se facă obligatorie etichetarea pe ecran a tuturor videoclipurilor create cu inteligență artificială – nu în comentarii, nu în descriere. ”

Radu, 18 ani

“ Vreau ca tehnologia să fie creată mai mult pentru bunăstarea oamenilor și mai puțin pentru dependență și pur și simplu pentru viața de zi cu zi. Vreau să fie folosită pe termen lung și să fie creată mai mult pentru toată lumea. ”

Maria, 16 ani

Adolescenții și-au exprimat de asemenea dorința de a învăța și a înțelege AI în profunzime.

“ Mi-aș dori ca inteligența artificială să fie mai explicabilă și verificabilă – nu doar rezultate bune, ci și posibilitatea de a înțelege de ce un sistem a ajuns la o anumită concluzie. ”

Ioana, 17 ani

“ În viitor... mi-aș dori și mai multă transparență despre cum funcționează AI. ”

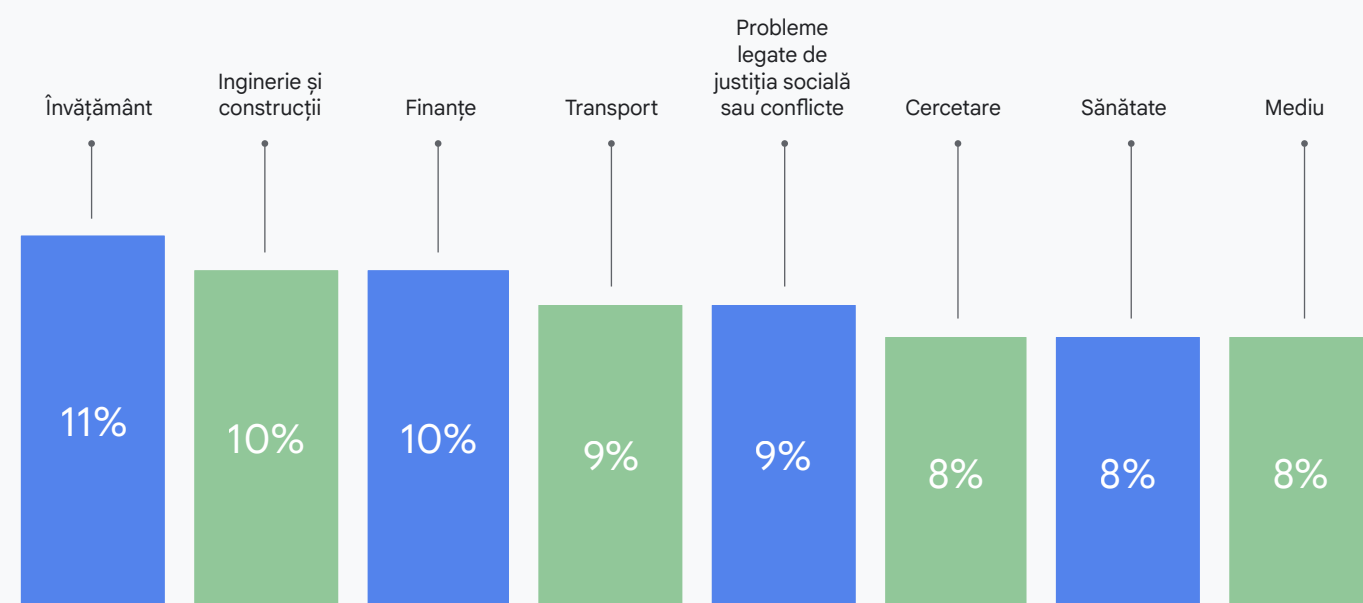
Diana, 18 ani

5.4

Tehnologia pentru un viitor mai bun

Adolescenții indică clar unde poate tehnologia contribui la un viitor mai bun.

Adolescenții cred că tehnologia poate contribui la crearea unui viitor mai bun în mai multe moduri, de la personalizarea educației și îmbunătățirea vieții profesionale, până la construirea unei lumi mai conectate, mai sănătoase și mai sustenabile.

În opnia ta, care este sectorul în care tehnologia ar putea avea cel mai mare impact în viitor?

Învățământ / Sănătate / Mediu / Cercetare / Muzică / Artă, design, arhitectură / Politică / Transport / Probleme legate de justiția socială sau conflicte / Inginerie și construcții / Finanțe / Sport / Altele, vă rugăm să specificați / Nu cred că există niciun sector în care tehnologia ar putea avea cel mai mare impact în viitor

Aceste idei au fost grupate în următoarele teme (în ordinea frecvenței):

Acces la cunoaștere, educație și informație

Adolescenții văd tehnologia ca pe un facilitator al învățării, conștientizării și luării unor decizii mai bune.

Multe răspunsuri evidențiază accesul mai rapid la informații, educația personalizată și capacitatea de a dezvolta continuu abilități. Există, de asemenea, o notă recurentă că, deși accesul este important, informațiile trebuie verificate.

“Acces mai ușor la informație.”

“Fiecare persoană de pe planetă poate avea acces la o educație individualizată și excelentă datorită tehnologiei.”

“Ne ajută să aflăm informații mult mai repede, dar trebuie să verificăm dacă acele informații sunt corecte.”

Eficiență, automatizare și câștiguri economice/de productivitate

O mare parte din răspunsuri se concentrează pe modul în care tehnologia îmbunătățește eficiența în diverse industrii, automatizând sarcinile repetitive, optimizând logistica și accelerând procese precum dezvoltarea de software, agricultura și guvernarea.

Accentul se pune pe economisirea timpului, reducerea costurilor și eliberarea oamenilor pentru a se concentra pe muncă mai valoroasă sau mai creativă.

“Prin automatizarea sarcinilor repetitive, tehnologia poate crește productivitatea.”

“Omenirea poate fi eliberată de munca monotonă prin automatizare, permițându-ne astfel să ne implicăm în activități creative.”

“Tehnologia face logistica și livrarea mai eficiente.”

Sănătate, mediu și bunăstare socială

Această temă surprinde rolul tehnologiei în îmbunătățirea calității vieții prin inovație în domeniul sănătății, sustenabilitate ecologică, sisteme de siguranță și incluziune.

Răspunsurile variază de la medicina de precizie și detectarea timpurie a bolilor până la energia curată, răspunsul la dezastre și sprijinul pentru populațiile vulnerabile.

“Biomarkerii digitali îmbunătățesc detectarea precoce a bolilor.”

“Tehnologia poate restabili clima noastră și poate garanta o lume sustenabilă.”

“Persoanele cu dizabilități pot dobândi autonomie și demnitate datorită tehnologiilor asistive.”

A photograph of two women in an office setting. One woman, wearing a grey sweater with black paw prints and glasses, is leaning over a desk. The other woman, wearing a dark blue sweater and glasses, is sitting at the desk with her hand resting on her face, looking at a laptop. The background is a blurred office environment.

Recomandări

Recomandări

Adolescenții nu sunt doar utilizatori de tehnologie, ci participanți activi și arhitecți ai viitorului.

Ascultarea lor și colaborarea cu ei sunt esențiale pentru construirea unei lumi online sigure, inclusive și concepută pentru bunăstarea oamenilor.

Perspectivile adolescenților români prezentate în The Future Report evidențiază domeniile cheie în care reprezentanții guvernului, industriei și societății civile pot colabora pentru a sprijini experiențe digitale pozitive, mai sigure și care îi valorifică pe tineri.

Aceste domenii cheie se concentrează în jurul următoarelor principii de bază:

01

Asigurați experiențe online adecvate vârstei.

Concentrați-vă pe nevoile de dezvoltare în continuă schimbare ale tinerilor pe măsură ce navighează spațiile digitale, asigurând că mediile sunt adaptate pentru a le sprijini starea de bine în diferite etape de maturitate pe parcursul creșterii lor.

02

Recunoașteți importanța accesului la tehnologie pentru beneficii educaționale, sociale și culturale.

Asigurați-vă, în special, că tinerii defavorizați au acces egal la învățare, descoperirea de lucruri noi și comunități de sprijin pentru a prospera în afara școlii.

03

Concentrați-vă pe soluții de design la nivel de funcționalități.

Îmbunătățiți starea de bine a utilizatorilor tineri și integrați măsuri de protecție direct în arhitectura produsului – acestea ar putea include ‘persona protection’ pentru chatboti, setări ‘safe by default’, instrumente personalizabile pentru echilibrul digital, monitorizarea ‘screen time’ obligatorie și restricții privind anumite funcționalități.

04

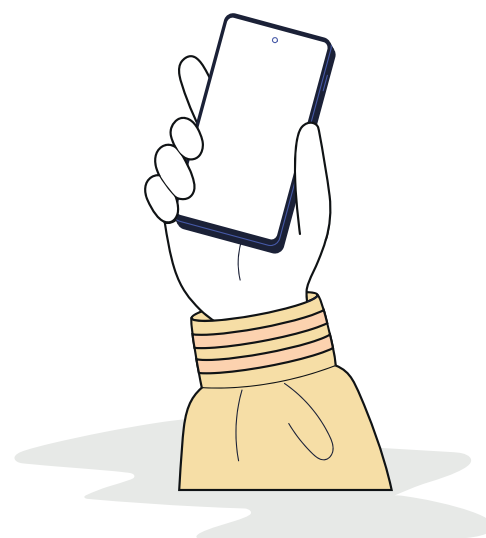
Consolidați educația digitală în AI și media.

Îmbunătățiți înțelegerea tehnologiilor AI tradiționale și emergente, ajutând utilizatorii să identifice conținutul generat de AI, promovând competențele de educație digitală și media, gândire critică și reducând decalajele socioeconomice în accesul la aceste competențe.

05

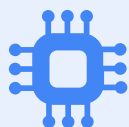
Sprijiniți responsabilitatea comună pentru siguranța online.

Consolidați colaborarea astfel încât companiile de tehnologie, actorii cu putere de decizie, educatorii și părinții să poată juca fiecare un rol în crearea unor experiențe digitale sigure și valorificatoare pentru tineri, atât astăzi, cât și în viitor.

Pe baza acestor principii, iată principalele recomandări pentru stakeholderi în sprijinirea tinerilor pe parcursul călătoriilor lor digitale unice.

Companii de tehnologie

- Dezvoltați instrumente și măsuri de protecție adaptate vârstei
- Extindeți finanțarea pentru resurse educaționale (în special pentru grupurile dezavantajate)
- Dezvoltați AI în mod responsabil, cu măsuri de protecție clare și transparente

Reprezentanți politici

- Stabiliți reglementări unitare și standarde internaționale
- Integrați educația AI și gândirea critică în programe școlare
- Promovați programe care să îi ajute pe părinți să își sprijine copiii online

Educatori/societate

- Implicați și sprijiniți părinții prin indicarea resurselor disponibile de educație digitală și online
- Folosiți resurse educaționale despre AI pentru a ajuta elevii să înțeleagă și să utilizeze AI în mod sigur și responsabil

Părinți/Tutori

- Mențineți o comunicare deschisă cu copiii despre experiențele lor online și discutați despre obiceiuri sănătoase și strategii de siguranță
- Informați-vă despre instrumentele AI pentru a le înțelege beneficiile și riscurile
- Folosiți controalele parentale pentru a sprijini o implicare online echilibrată și adecvată vârstei

Muṭumiri

Mulțumim tuturor adolescenților și părinților care au participat la The Future Report România.

Timpul vostru, perspectivele și contribuțiile voastre au fost de neprețuit în a ne ajuta să înțelegem modul în care tinerii din România trăiesc și modelează lumea digitală. Fie prin sondaje, fie prin focus grupuri, aportul vostru a contribuit la adâncirea și nuanțarea concluziilor.

Mulțumim în mod special adolescenților care și-au împărtășit experiențele. Vocile voastre sunt esențiale pentru acest proiect, iar perspectivele voastre vor contribui la conturarea unor abordări mai bune și mai incluzive ale tehnologiei în viitor..

Apreciem, de asemenea, sprijinul părinților, educatorilor și cercetătorilor care au făcut posibilă participarea și s-au asigurat că tinerii au avut spațiul potrivit pentru a se exprima.

Google & Livity

